

INDRA proti Slovenskej republike
rozsudok z 1. februára 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 46845/99 proti Slovenskej republike podanej pani Vandou Indrovou a jej manželom, pánom Zdeňkom Indrom, dňa 14. februára 1997. Sťažovatelia pôvodne namietali podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že v konaní o nároku na rehabilitáciu nebola vec spravodlivo a verejne prejednaná a že nemali dostatočnú možnosť prezentovať ich vec ústne pred nestranným súdom, pretože (i) súd im nedoručil písomné vyjadrenie protistrany k dovolaniu podanému p. Indrom a súdy nesprávne posúdili a svojvoľne zamietli ich návrh, (ii) krajský súd im neposkytol dostatočnú možnosť predniesť ich vec počas ústneho pojednávania pred súdom (iii) pred Najvyšším súdom sa nekonalo žiadne verejné pojednávanie a (iv) niektorí sudcovia, pôsobiaci v tomto konaní, pôsobili v konaní o neplatnosť skončenia pracovného pomeru p. Indru v roku 1982, iní pôsobili v ďalších nesúvisiacich konaniach v 70- tých a 80- tých rokoch, ktorých účastníkmi boli sťažovatelia a každý zo sudcov pôsobil ako sudca počas komunistickej éry. Ďalej namietali podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že vo vzťahu ku konaniu o ich nároku na náhradu škody, boli súdne rozhodnutia svojvoľné, boli zbavení možnosti prezentovať ich vec počas ústneho pojednávania, sudcovia pôsobiaci v konaní neboli nezávislí a nestranní a krajský súd nevzal do úvahy dôvody ich odvolania a konanie bolo neprimerane dlhé; Podľa článku 8 Dohovoru namietali, že v rozsudku okresného súdu z 8. októbra 1998 boli zmienky o ich osobných pomeroch, ktoré boli irelevantné k predmetu konania, čo je porušením ich práva zaručeného uvedeným článkom. Podľa článku 13 Dohovoru namietali, že nemali k dispozícii účinný prostriedok nápravy vo vzťahu k porušeniu ich práv zaručených článkom 6 Dohovoru v konaní o nároku na rehabilitáciu a v konaní o nároku na náhradu škody. Napokon sa sťažovali na porušenie článkov 9, 14 a 17 Dohovoru. Dňa 11. mája 2004 Súd prijal čiastočné rozhodnutie o prijateľnosti sťažnosti, v ktorom vyhlásil sťažnosť za neprijateľnú *ratione personae* vo vzťahu k prvej sťažovateľke, pani Indrovej. Vo vzťahu k druhému sťažovateľovi, pánovi Indrovi, Súd vyhlásil za prijateľnú časť sťažnosti týkajúcu sa námietky podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že v konaní o jeho žalobe nerozhodoval nestranný súd a podľa článku 13 Dohovoru, že vo vzťahu k údajnému porušeniu jeho práv podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nemal k dispozícii účinný prostriedok nápravy. Zvyšok sťažnosti zamietol ako neprijateľný, či už pre zjavnú nepodloženosť niektorých námietok, alebo pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy.

V rozsudku Súd rozhodol, že v dôsledku toho, že sudkyňa Najvyššieho súdu SR pani S., ktorá bola pôvodne členkou trojčlenného senátu Mestského súdu v Bratislave, ktorý v roku 1985 zamietol sťažovateľovo odvolanie vo veci neplatného prepustenia zo zamestnania v roku 1982, bola v roku 1996 členkou trojčlenného senátu Najvyššieho súdu SR, ktorý zamietol sťažovateľovo dovolanie v konaní podľa zákona o mimosúdnych rehabilitáciách začaté v roku 1993 práve z dôvodu uvedeného prepustenia zo zamestnania **bolo porušené právo na prejednanie veci nestranným súdom zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru**. Súd ďalej vyhlásil, že nie je potrebné samostatne posudzovať namietané porušenie práva na spravodlivé konanie, ktoré malo spočívať v tom, že súdy údajne sťažovateľovi nedoručili stanovisko protistrany k podanému dovolaniu a v tom, že nesprávne posúdili a svojvoľne zamietli jeho žalobu, ani namietané porušenie práva na účinný vnútroštátny prostriedok nápravy zaručené čl. 13 Dohovoru.

Sťažovateľ požadoval 1.000.000,- Sk ako náhradu majetkovej ujmy a 1.000.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy. Ďalej sťažovateľ požadoval 5,3000,- Sk ako náhradu výdavkov na advokáta v konaní o dovolaní, 2.000,- Sk ako náhradu súdnych poplatkov v odvolacom konaní a 300,- Sk ako náhradu poštových výdavkov.

Súd nezistil žiadnu súvislosť medzi údajnou majetkovou škodou a zisteným porušením sťažovateľovho práva podľa Dohovoru, preto nároku z tohto titulu zamietol. S ohľadom na okolnosti prípadu Súd ďalej dospel k záveru, že zistenie porušenia samo osebe poskytuje sťažovateľovi dostatočné odškodnenie za akúkoľvek utrpenú nemajetkovú ujmu. Ďalej Súd nezistil žiadnu súvislosť medzi nákladmi a súdnymi poplatkami vynaloženými v konaní o dovolaní a zisteným porušením. Súd priznal sťažovateľovi 100 EUR ako náhradu za poštovné a ďalšie drobné výdavky, ktoré vynaložil v súvislosti s predložením sťažnosti a konaním o nej.

ŠVOLÍK proti Slovenskej republike rozsudok z 15. februára 2005

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 51545/99 proti Slovenskej republike podanej slovenským štátnym občanom, pánom Jozefom Švolíkom, dňa 10. septembra 1999. Sťažovateľ pôvodne namietal podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že v konaní o jeho žalobe o náhradu škody z 5. januára 1994 bolo porušené jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote a tvrdil, že neschopnosť súdov konať v jeho prípade plynulo bola príčinou jeho fyzického a duševného utrpenia, ktoré uňho viedlo k vzniku cukrovky diagnostikovanej mu v apríli roku 2000 a k nespavosti. Ďalej namietal podľa článku 13 Dohovoru, že nemal v tejto súvislosti k dispozícii účinný prostriedok nápravy. Dňa 18. mája 2004 Súd vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

V tomto prípade rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa aj ústavný súd. Ten vo svojom náleze z 12. novembra 2003 konštatoval, že Krajský súd v Bratislave porušil sťažovateľovo právo na prerokovanie veci zbytočných prietahov, a hoci formálne posudzoval iba obdobie nasledujúce po vydaní jeho predchádzajúceho nálezu zo 16. júna 1998, v rozhodnutí sa uvádzalo, že ústavný súd pri rozhodovaní o spravodlivom zadosťučinení vzal do úvahy celkovú dĺžku konania pred krajským súdom. V tejto súvislosti však Súd dospel k názoru, že spravodlivé zadosťučinenie, ktoré sťažovateľovi priznal ústavný súd a ktoré zodpovedá približne sume 500 EUR, neposkytuje sťažovateľovi primeranú a dostatočnú náhradu vo vzťahu k namietanému porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru, keďže dĺžka sporného konania presiahla 10 rokov. Vo vzťahu k podstate sťažnosti sa Súd zaoberal predovšetkým námietkou týkajúcou sa neprimeranej dĺžky konania a s tým súvisiaceho namietaného porušenia článku 6 ods. 1 Dohovoru. V tomto smere sa Súd zhodol s nálezmi ústavného súdu zo 16. júna 1998 a 12. novembra 2003, že dĺžka konania bola neprimeraná. Vyslovil preto, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**. Vo vzťahu k namietanému porušeniu článku 13 Dohovoru Súd s ohľadom na skutočnosť, že od 1. januára 2002 je v Slovenskej republike v podobných prípadoch dostupný nový prostriedok nápravy podľa článku 127 ústavy, dospel k záveru, že nie je nevyhnutné skúmať sťažovateľovu sťažnosť podľa článku 13 Dohovoru.

Pokiaľ ide o primerané zadosťučinenie za namietané porušenia, sťažovateľ v lehote určenej na tento účel nepredložil Súdu svoje požiadavky. Za týchto okolností Súd nevyniesol žiaden výrok podľa článku 41 Dohovoru.

VALOVÁ, SLEZÁK a SLEZÁK proti Slovenskej republike rozsudok (spravodlivé zadosťučinenie – zmier) z 15. februára 2005

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 44925/98 proti Slovenskej republike podanej tromi slovenskými štátnymi občanmi, pani Nadinou Valovou, pánom Vítom Slezákom

a pánom Askoldom Slezákom, dňa 9. novembra 1998. Sťažovatelia namietali, že bolo porušené ich právo na verejné konanie pred súdom a právo na pokojné užívanie majetku. Rozhodnutím z 23. apríla 2002 vyhlásil Súd sťažnosť za čiastočne prijateľnú. V rozsudku, ktorý bol vynesený 1. júna 2004 Súd dospel k záveru, že práva sťažovateľov na pokojné užívanie majetku zaručené článkom 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru boli porušené a že nedošlo k porušeniu ich práv na verejné konanie pred súdom zaručených článkom 6 ods. 1 Dohovoru.

Sťažovatelia požadovali v zmysle článku 41 Dohovoru vydanie predmetných nehnuteľností alebo odškodnenie zodpovedajúce ich hodnote, ktorú odhadli na 49.186.100,- Sk. Sťažovatelia ďalej požadovali pre každého sumu 2.000.000,- Sk z titulu nemajetkovej ujmy a celkovú sumu 718.668,50 Sk za trovy konania a právneho zastúpenia vynaložené v konaní pred slovenskými orgánmi a v konaní pred Súdom.

Dňa 21. októbra 2004 sťažovatelia a vláda SR uzavreli dohodu o vydaní predmetných nehnuteľností sťažovateľom. Pokiaľ ide o zostávajúce nároky sťažovateľov podľa článku 41 Dohovoru, vláda za účelom uzavretia zmieru ponúkla sťažovateľom v stanovisku, doručenom Súdu dňa 20. decembra 2004, celkovú sumu 20.000,- (dvadsať tisíc) euro. Dňa 5. januára 2005 bolo Súdu doručené vyhlásenie sťažovateľov, podľa ktorého akceptujú návrh vlády a vzdávajú sa akýchkoľvek ďalších nárokov voči Slovenskej republike. Zároveň sa sťažovatelia zaviazali, že po vynesení rozsudku Súdu nepožiadajú o predloženie prípadu Veľkej komore. Súd, považujúc dohodu za spravodlivú a založenú na rešpektovaní ľudských práv ako sú definované Dohovorom alebo jeho protokolmi, ju vzal na oficiálne na vedomie a jednomyseľne rozhodol o vyčiarknutí prípadu zo zoznamu.

VARGOVÁ proti Slovenskej republike

rozsudok z 15. februára 2005

Prípád vznikol na základe sťažnosti č. 52555/99 podanej proti Slovenskej republike slovenskými štátnymi občanmi, pani Elfrídou Vargovou a jej synom, pánom Jozefom Vargom, dňa 20. apríla 1999. Sťažovateľka v auguste 2000 zomrela, no syn sťažovateľky vyslovil želanie pokračovať v sťažnosti aj v mene svojej matky. Sťažovateľka pôvodne namietala podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že jej reštitučný návrh bol svojvoľne zamietnutý a že konanie trvalo neprimerane dlho, ďalej podľa článku 1 Protokolu č. 1, že došlo k zásahu do jej vlastníckych práv tým, že súdne orgány odmietli uznať jej reštitúciu dotknutého majetku a napokon podľa článku 13 Dohovoru, že nemala v tejto súvislosti k dispozícii účinný prostriedok nápravy. Sťažovateľ pôvodne tvrdil, že má mať postavenie nepriamej obete vo vzťahu k vyššie namietaným porušeniam práv. Po smrti sťažovateľky požadoval, aby bol považovaný za priamu obeť namietaných porušení článku 6 ods. 1 a 13 Dohovoru a článku 1 Protokolu č. 1, nakoľko je jediným synom a univerzálnym dedičom sťažovateľky a pretože ju zastupoval v namietanom vnútroštátnom konaní. Dňa 31. augusta 2004 Súd vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o časť sťažnosti týkajúcu sa údajnej nespravodlivosti konania, Súd sa stotožnil s argumentom vlády, že táto časť sťažnosti je podaná predčasne, nakoľko o dovolaní podanom v tomto konaní nebolo v čase rozhodovania Súdu na vnútroštátnej úrovni rozhodnuté. Súd preto túto námietku zamietol. Pokiaľ ide o sťažnosť na zásah do vlastníckeho práva podľa článku 1 Protokolu č. 1, Súd poznamenal, že vecnou otázkou v namietanom vnútroštátnom konaní bolo, či sťažovateľka bola alebo nebola oprávnená na vydanie majetku, ktorý bol odňatý jej rodine v čase, ktorý predchádzal účinnosti Dohovoru voči Slovenskej republike. S odvolaním sa na to, že konanie o dovolaní nebolo doposiaľ ukončené a vzhľadom na to, že toto konanie môže v princípe ovplyvniť výsledok prípadu, Súd odmietol

sťažnosť v tejto časti ako predčasne podanú. Súd ďalej s poukazom na to, že reštitučné konanie, trvá už viac ako 12 rokov a 9 mesiacov vyhlásil, že došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru. Napokon Súd dospel k záveru, že nie je nevyhnutné posudzovať sťažnosť sťažovateľky podľa článku 13 Dohovoru.

Syn sťažovateľky požadoval náhradu škody majetkovej povahy zodpovedajúcu trhovej cene nehnuteľného majetku, o ktorého reštitúciu jeho matka žiadala, ďalej náhradu nemajetkovej ujmy a nákladov a výdavkov vzniknutých na vnútroštátnej úrovni a pred Súdom v celkovej výške 18.000,- EUR. Súd nepriznal synovi sťažovateľky žiaden nárok z titulu majetkovej škody, priznal mu však 4.000,- EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 300,- EUR z titulu nákladov a výdavkov.

FABIŠÍK proti Slovenskej republike rozsudok z 22. marca 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 51204/99 proti Slovenskej republike podanej slovenským štátnym občanom, pánom Janom Fabišíkom, dňa 14. októbra 1998. Sťažnosť bola pôvodne podaná Európskej komisii pre ľudské práva. Po tom, čo bola podľa čl. 5 ods. 2 Protokolu č. 11 k Dohovoru právomoc preskúmať sťažnosť prenesená na Súd, dňa 9. marca 2004 Súd vyhlásil sťažnosť za čiastočne neprijateľnú a rozhodol o notifikovaní námietok týkajúcich sa dĺžky dvoch súdnych konaní vláde Slovenskej republiky. Sťažovateľ namietal podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že dĺžka rozvodového konania a konania o úprave práv a povinností k maloletým deťom bola nezlučiteľná s požiadavkou „primeranosti lehoty“ zakotvenou v tomto článku.

Konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedené Okresným súdom Košice II prebiehalo od 2. septembra 1994 do 28. februára 2001; celkovo trvalo teda 6 rokov, 5 mesiacov a 26 dní na dvoch stupňoch jurisdikcie. Rozvodové konanie vedené tým istým súdom sa začalo dňa 14. septembra 1994 a skončilo dňa 21. apríla 1999; celkovo trvalo teda 4 roky, 7 mesiacov a 7 dní na dvoch stupňoch jurisdikcie.

Pokiaľ ide o konanie o úpravu rodičovských práv a povinností, Súd na jednej strane akceptoval, že predmet sporu bol do istej miery zložitý, nakoľko súdy museli opakovane aktualizovať informácie o pomeroch rodičov a detí a tiež že sťažovateľ svojim správaním prispel k dĺžke konania. Na druhej strane však Súd podotkol, že v konaní došlo k niekoľkým obdobiam nečinnosti pričítateľným vnútroštátnym súdom. Predovšetkým v konaní Okresného súdu Košice II sa vyskytli dve obdobia nečinnosti v dĺžke štyroch mesiacov (od konca marca do konca júla 1995 a od konca apríla 1998 do 10. septembra 1998). Krajskému súdu v Košiciach trvalo viac ako 3 mesiace, kým rozhodol o odvolaniach účastníkov konania proti rozhodnutiu o povinnosti zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania a následne uplynuli viac ako 2 mesiace, kým bol spis zaslaný znalcom. Krajský súd začal konať o sťažovateľovom odvolaní proti rozsudku z 10. júna 1996 až viac ako 8 mesiacov po tom, čo mu bol spis predložený, ďalej viac ako 7 mesiacov uplynulo pred tým, ako krajský súd prejednal sťažovateľovo odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 13. marca 2000. O sťažovateľovej žiadosti, aby bola vec prejednaná odvolacím súdom z iného kraja, bolo rozhodnuté po viac ako 5 mesiacoch. Navyše došlo k niekoľkým kratším obdobiam, počas ktorých nebol v prípade viditeľný pokrok. V týchto intenciách Súd skonštatoval, že kým vyššie uvedené prieťahy sa samostatne nemusia javiť ako neprimerané, celková dĺžka konania v trvaní 6 rokov a takmer 6 mesiacov nespĺňa požiadavku „primeranosti lehoty“. **Článok 6 ods. 1 teda bol porušený.** Pokiaľ ide o rozvodové konanie, Súd skonštatoval, že napriek určitým prieťahom pričítateľným vnútroštátnym súdom je toho názoru, že celková dĺžka v

trvaní 4 rokov a 7 mesiacov nie je za konkrétnych okolností prípadu v rozpore s požiadavkou „primeranosti lehoty“. Preto **článok 6 ods. 1 nebol porušený**.

Sťažovateľ požadoval 500.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy a 38.000,- Sk ako náhradu nákladov a výdavkov vynaložených v konaní pred vnútroštátnymi súdmi a v konaní pred Súdom; Súd v tejto súvislosti priznal sťažovateľovi 4.000,- EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a 200 EUR ako náhradu výdavkov, ktoré mu vznikli v súvislosti s podaním a uplatňovaním sťažnosti.

MACKOVÁ proti Slovenskej republike rozsudok z 29. marca 2005

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 51543/99 proti Slovenskej republike podanej pani Zorou Mackovou dňa 13. júna 1999. Sťažovateľka namietala, že nemala spravodlivé konanie v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru pri posudzovaní jej nároku na reštitúciu obchodných priestorov. Sťažovateľka taktiež namietala podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru že dĺžka konania o jej nároku na vydanie obytného domu prekročila primeranú lehotu. Sťažovateľka ďalej namietala podľa článku 1 Protokolu č. 1, že aj keď jej nárok na vrátenie obchodných priestorov bol akceptovaný, tieto budovy jej neboli vydané *in natura* ale bola jej priznaná finančná náhrada podstatne nižšia ako skutočná hodnota priestorov. Sťažovateľka nakoniec namietala podľa článku 13 Dohovoru, že nemala účinný prostriedok nápravy vzhľadom na jej sťažnosť podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na dĺžku konania o jej nároku na vrátenie domu.

Dňa 31. augusta 2004 Súd na základe stanovísk oboch strán vyniesol rozhodnutie o prijateľnosti sťažnosti, v ktorom prijal na ďalšie konanie námietku sťažovateľky týkajúcu sa dĺžky konania o vydanie obytného domu, ako aj námietku podľa článku 13 Dohovoru. Ostatné námietky Súd zamietol.

Súd v rozsudku znova pripomenul, že primeranosť dĺžky konania musí byť posudzovaná vo svetle okolností prípadu ako celku a s odkazom na nasledovné kritériá: zložitosť prípadu, správanie sťažovateľa a relevantných orgánov, a to čo bolo v hre pre sťažovateľa v konkrétnom spore (pozri o. i. *Frydlender proti Francúzsku* [GC], č. 30979/96, ods. 43, ECHR 2000-VII). Súd bežne skonštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v sporoch, ktoré sa týkali podobného problému ako bol v uvedenom prípade (pozri *Frydlender*, citovaný vyššie). Po preskúmaní všetkých dostupných materiálov Súd skonštatoval, že vláda nepredložila žiadny fakt alebo argument ktorý by presvedčil Súd aby v uvedenom prípade prijal odlišný záver. S prihliadnutím na svoju judikatúru Súd má za to, že v uvedenom prípade dĺžka konania bola neprimeraná a nesplnila požiadavku „primeranosti lehoty“. Preto teda článok 6 ods. 1 bol porušený. Čo sa týka článku 13 Dohovoru, Súd skonštatoval, že aj tento bol v sťažovateľkinom prípade porušený z dôvodu neexistencie účinného prostriedku nápravy na vnútroštátnej úrovni v tom čase.

Sťažovateľka požadovala 6.633.804,- Sk ako majetkovú škodu a 19.000,- EUR za nemajetkovú ujmu. Sťažovateľka taktiež požadovala 1.383,31 kanadských dolárov, 5.000,- EUR a 2.116,- Sk za výdavky a náklady v konaní pred Súdom. Ďalej požadovala 11.000,- CAD plus úroky ako náhradu za zabezpečenie dôkazov a dvoch svedkov z Kanady, ktorí vypovedali vo vnútroštátnych konaniach, 175.000,- Sk plus úroky za výdavky vo vnútroštátnych konaniach a 5.500,- Sk za poplatky v konaní o výkon vnútroštátneho rozsudku. Súd priznal sťažovateľke 4.500,- EUR za nemajetkovú ujmu a 500,- EUR za výdavky a náklady, ostatné nároky Súd zamietol.

HORVÁTHOVÁ proti Slovenskej republike
rozsudok zo 17. mája 2005

Prípád vznikol na základe sťažnosti č. 74456/01 podanej proti Slovenskej republike slovenskou štátnou občiankou, pani Máriou Horváthovou, dňa 5. septembra 2002. Sťažovateľka namietala, že dĺžka konania bola nezlučiteľná s požiadavkou „primeranej lehoty“ obsiahnutou v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Rozhodnutím zo 7. septembra 2004 Súd vyhlásil sťažnosť za čiastočne prijateľnú. Dňa 28. septembra 2004 sťažovateľka spáchala samovraždu. Dňa 25. októbra 2004 dedičia sťažovateľky informovali Súd o tom, že si želajú pokračovať v konaní o sťažnosti namiesto sťažovateľky.

Rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28. januára 1998, bolo zrušené právo spoločného nájmu bytu sťažovateľky a jej bývalého manžela. Krajský súd Bratislava rozhodol, že nájomcom bytu má byť bývalý manžel a nariadil sťažovateľke, aby sa z bytu vysťahovala do pätnástich dní po tom, čo jej bude zabezpečený náhradný byt. V odôvodnení rozsudku bolo výslovne uvedené, že sťažovateľka je oprávnená užívať byt do doby, kým jej bývalý manžel nezabezpečí primeranú bytovú náhradu. Bývalý manžel sťažovateľke však nedovolil vstúpiť do bytu. Preto bola nútená dočasne bývať na rôznych miestach, vrátane bytu svojej sestry. V marci 2000 podala sťažovateľka na Okresný súd Bratislava IV návrh na výkon vyššie uvedeného rozsudku. V apríli 2002 podala sťažovateľka na Ústavný súd SR sťažnosť na prietahy v konaní v zmysle článku 127 ústavy. Požadovala zároveň primerané zadostučinenie vo výške 200.000,- Sk. Dňa 10. júla 2002 dospel ústavný súd k záveru, že došlo k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného článkom 48 ods. 2 ústavy a článkom 6 ods. 1 Dohovoru. Ústavný súd uviedol, že prípad nebol zložitý a že nedošlo k prietahom pričítateľným správaniu sťažovateľky. Ústavný súd priznal sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie vo výške 18.000,- Sk. Suma mala byť sťažovateľke vyplatená do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. V rozhodnutí ústavný súd prikázal Okresnému súdu Bratislava IV konať vo veci bez zbytočných prietahov. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 12. augusta 2002. Dňa 28. októbra 2002 sťažovateľka podala na ústavný súd novú sťažnosť. Namietala porušenie svojho práva na prerokovanie veci v primeranej lehote tým, že Okresný súd Bratislava IV nekonal vo veci bez zbytočných prietahov. Ďalej namietla porušenie svojho práva na spravodlivé konanie v primeranej lehote a vlastníckeho práva tým, že okresný súd jej nezaplatil sumu, tak ako to nariadil ústavný súd vo svojom rozhodnutí z 10. júla 2002. Dňa 29. januára 2003 ústavný súd zamietol sťažovateľkinu druhú sťažnosť. Dospel k záveru, že sťažovateľka požiadala o vymoženie sumy v samostatnom konaní a preto nemôže posudzovať jej sťažnosť v tomto ohľade. Ústavný súd ďalej zistil, že po tom, ako nadobudol právoplatnosť jeho predchádzajúci nález, došlo v konaní o výkon rozhodnutia, ktoré začalo v roku 2000 k viac ako dvojmesačnému prietahu. Napriek tomu, celková dĺžka posudzovaného obdobia po vynesení prvého nálezu ústavného súdu, nebola za konkrétnych okolností prípadu neprimeraná. Dňa 22. apríla 2004 podala sťažovateľka na Okresný súd Bratislava IV žiadosť o výkon rozhodnutia v zmysle iných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku podľa ktorých súd, ak je to možné, oprávni osobu, ktorá sa domáha výkonu rozhodnutia, aby bolo vykonané treťou osobou na náklady povinného. Zároveň vypovedala plnú moc svojej právnej zástupkyňi. Dňa 22. júla 2004 Okresný súd Bratislava IV zamietol žiadosť sťažovateľky o výkon rozhodnutia z 1. marca 2004. V rozhodnutí bolo uvedené, že v rozhodnutí, ktoré má byť vykonané, nie je výslovne vymedzená povinnosť povinného zabezpečiť sťažovateľke náhradný byt v stanovenej lehote. Dňa 24. septembra 2004 sa sťažovateľka odvolala. V

januári 2005 právna zástupkyňa sťažovateľky informovala Súd, že konanie na Krajskom súde v Bratislave stále prebieha.

Súd uznal, že dedičia sťažovateľky majú legitímny záujem pokračovať v konaní o sťažnosti namiesto alebo jej sťažovateľky a pokračoval v konaní o prípade na základe ich žiadosti.

Súd pripomenul, že porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru často konštatoval v sporoch, ktoré sa týkali podobného problému, ako bol v uvedenom prípade. Skonštatoval, že s prihliadnutím na význam konania pre sťažovateľku, svoju judikatúru v tomto ohľade, Súd má za to, že v uvedenom prípade bola dĺžka konania neprimeraná a nesplnila požiadavku „primeranosti lehoty“. Na základe toho rozhodol, že **článok 6 ods. 1 Dohovoru bol porušený**.

Dedičia sťažovateľky požadovali 5.000,- EUR ako náhradu za nemajetkovú ujmu a 500,- EUR ako náhradu za výdavky a náklady. Súd priznal dedičom sťažovateľky 4.000,- EUR ako náhradu za nemajetkovú ujmu a 500,- EUR ako náhradu za výdavky a náklady.

Z. M. a K. P. proti Slovenskej republike rozsudok zo 17. mája 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 50232/99 podanej proti Slovenskej republike dvoma sťažovateľkami, pani Z. M. a jej dcérou, slečnou K. P., žijúcimi mimo územia Slovenskej republiky a majúcimi slovenské štátne občianstvo i štátne občianstvo krajiny svojho trvalého pobytu, dňa 7. júna 1999. Sťažovateľky namietali podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že vo vzťahu k návrhom na pozbavenie rodičovských práv podaným v dňoch 27. mája 1996 a 14. januára 1997 a návrhu na osvojenie podanému dňa 27. marca 1997 nemali zabezpečené právo na prístup k súdu, nakoľko o týchto návrhoch nebolo v merite veci nikdy rozhodnuté a že dĺžka konania ohľadom starostlivosti a výchovy druhej sťažovateľky bola prehnaná. Ďalej sa sťažovali podľa článku 8 Dohovoru, že spôsob, akým vnútroštátne súdy prejednávali návrhy na pozbavenie rodičovských práv z 27. mája 1996 a 14. januára 1997 a návrh na osvojenie z 27. marca 1997, najmä ich zlyhanie pri rozhodovaní o merite týchto návrhov, prerástli do porušenia ich práva na rešpektovanie rodinného života. Napokon podľa článku 13 Dohovoru tvrdili, že nemali k dispozícii účinný prostriedok nápravy vo vzťahu k ich námietke podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na dĺžku konania týkajúceho sa starostlivosti a výchovy druhej sťažovateľky. Dňa 18. novembra 2003 Súd vyhlásil sťažnosť za čiastočne neprijateľnú a dňa 21. septembra 2004 vyniesol konečné rozhodnutie o prijateľnosti sťažnosti.

Vo vzťahu k sťažnosti na dĺžku konania Súd pripomenul, že dňa 21. apríla 1999 ústavný súd skonštatoval porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov pani O., navrhovateľky v napadnutom konaní. Rozhodol, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**. Tiež rozhodol, že **došlo k porušeniu článku 13 Dohovoru** z dôvodu neexistencie účinného prostriedku nápravy vo vzťahu k sťažnosti sťažovateľiek podľa článku 6 ods. 1 na dĺžku konania. Pokiaľ ide o sťažnosť na nedostatok prístupu k súdu, Súd zdôraznil, že sťažnosť sa týka zlyhania vnútroštátnych súdov pri rozhodovaní o merite spomínaných návrhov, pričom toto zlyhanie bolo spôsobené skutočnosťou, že konanie muselo byť zastavené, nakoľko druhá sťažovateľka dosiahla plnoletosť. Súd uviedol, že nepovažuje za nevyhnutné samostatne posudzovať túto sťažnosť. Vo vzťahu k namietanému zásahu do práva na rešpektovanie rodinného života Súd zdôraznil, že od odchodu sťažovateľiek zo Slovenska a sobáša prvej sťažovateľky s pánom O. A. M. mali v krajine svojho trvalého

pobytu spoločnú domácnosť, v ktorej spolu žili ako rodina. Súd v tomto smere vyjadril názor, že neexistuje žiaden náznak, že by príslušné skutkové okolnosti tejto časti prejednávanej sťažnosti prerástli do de facto zásahu do ich práva na rešpektovanie rodinného života. Ďalej Súd poukázal na to, že pán O. A. M., manžel prvej sťažovateľky, podal návrh na osvojenie druhej sťažovateľky trikrát a dva z týchto návrhov vzal späť. S prihliadnutím na to, že sťažovateľky, rovnako ako pán O. A. M., majú občianstvo krajiny svojho trvalého pobytu, Súd podotkol, že sťažovateľky nepreukázali, že pán O. A. M. nemohol dosiahnuť rozhodnutie o osvojení od príslušných orgánov tejto krajiny. V súvislosti s uvedeným Súd dospel k záveru, že skutkové okolnosti tohto prípadu nepreukazujú žiaden zásah do práv sťažovateľiek chránených článkom 8 Dohovoru a preto **nedošlo k porušeniu článku 8 Dohovoru**.

Sťažovateľky požadovali náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6.000,- EUR pre každú z nich z dôvodu porušenia článku 6 ods. 1 a článku 13 Dohovoru a 20.000,- EUR z dôvodu porušenia článku 8 Dohovoru. Ďalej požadovali náhradu nákladov a výdavkov vo výške približne 300,- EUR za rôzne výdavky a 2.000,- EUR za poplatky za právne služby spojené s uplatňovaním sťažnosti pred Súdom, ďalej približne 90,- EUR za ich výdavky vo vzťahu k iným sťažnostiam podľa Dohovoru a napokon približne 1.400,- EUR a 92.353,- Sk za rôzne výdavky a 2.000,- EUR za poplatky spojené s ich právnym zastúpením vo vnútroštátnom konaní. Súd priznal každej zo sťažovateľiek z titulu nemajetkovej ujmy 4.000,- EUR a obom sťažovateľkám spolu priznal z titulu nákladov a výdavkov 500,- EUR.

HEGER proti Slovenskej republike rozsudok zo 17. mája 2005

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 62194/00 proti Slovenskej republike podanej slovenským štátnym občanom, pánom Mariánom Hegerom, dňa 12. júla 2000. Sťažovateľ namietal, že dĺžka dvoch občianskoprávných konaní v jeho veciach bola neprimeraná a nespĺňala požiadavku „primeranej lehoty“ stanovenú v článku 6 ods. 1 Dohovoru.

Konanie o privolenie súdu k výpovedi z nájmu bytu trvalo celkovo takmer osem rokov. Jeho predmetom bol návrh na privolenie súdu k výpovedi z nájmu bytu, ktorého užívateľom (neskôr nájomcom) bol sťažovateľ. Počas tohto obdobia bolo meritum veci prejednané na jednom stupni súdnictva a odvolací súd konal iba o sťažovateľovom odvolaní proti procesnému rozhodnutiu a jeho žiadosti o vylúčenie sudcu. V priebehu konania sa však sťažovateľ nedostavil na 11 z 18 vytyčených ústnych pojednávaní a nepreberal predvolania. Okresný súd sťažovateľovi uložil poriadkovú pokutu a napokon ho nechal na pojednávanie predviesť políciou, na čo sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti voči sudkyni, o ktorej odvolací súd rozhodol negatívne. Sťažovateľ opakovane žiadal o odročenie pojednávania a podával vzájomné návrhy. Druhé z konaní, konanie o výkon rozhodnutia, trvalo viac ako 8 rokov na dvoch stupňoch jurisdikcie, a to aj vďaka tomu, že sťažovateľ reagoval na opakované výzvy súdu, aby mu oznámil informáciu nevyhnutnú na riadne pokračovanie v konaní (zostávajúcu výšku dlhu) až po takmer piatich rokoch, hoci sám bol navrhovateľom v konaní.

Súd uznal, že konanie bolo podstatne predĺžené v dôsledku skutočnosti, že sťažovateľ sa nedostavil na množstvo ústnych pojednávaní pred okresným súdom. Tiež však podotkol, že v konaní sa vyskytlo niekoľko prieťahov, ktoré, ako pripustila vláda, boli spôsobené organizáciou súdnictva v Slovenskej republike. Súd bol toho názoru, dĺžka dotknutého konania bola prehnaná a nespĺňala požiadavku „primeranej lehoty“. K rovnakému záveru Súd dospel aj vo vzťahu k druhému z konaní. Preto došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 v dôsledku dĺžky konania týkajúceho sa nájmu bytu aj v dôsledku dĺžky konania o výkon rozhodnutia.

MAŽGÚTOVÁ proti Slovenskej republike
rozsudok zo 17. mája 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 65998/01 podanej proti Slovenskej republike slovenskou štátnou občiankou, pani Helenou Mažgútovou, dňa 4. decembra 2000. Sťažovateľka namietala, že dĺžka občianskoprávneho konania v jej veci bola v rozpore s požiadavkou „primeranosti lehoty“ stanovenej v článku 6 ods. 1 Dohovoru.

Dňa 8. mája 1995 podala sťažovateľka žalobu na Okresný súd Poprad, pričom žalovala súkromnú spoločnosť, ktorá na jej pozemku postavila stavbu. Domáhala sa usporiadania právnych vzťahov medzi ňou a odporcom a v tomto kontexte zriadenia vecného bremena. Na ústnom pojednávaní konanom dňa 13. septembra 1996 sťažovateľka zmenila svoj žalobný návrh. Dňa 11. marca 1999 súd ustanovil znalca a uložil mu, aby predložil znalecký posudok v lehote štyridsiatich dní. Následne okresný súd opakovane urgoval znalca o predloženie znaleckého posudku. Dňa 24. marca 2000 znalec oznámil súdu, že preddavok na jeho trovy je potrebné zvýšiť. Sťažovateľka namietla proti žiadosti znalca. Dňa 9. novembra 2000 okresný súd požiadala znalca, aby mu vrátil spis. Sťažovateľka podala viacero sťažností na dĺžku konania, predseda Okresného súdu Poprad však sťažnosti odmietol, pričom uviedol, že v dôsledku práceneschopnosti znalca nebol vypracovaný znalecký posudok a že sudca zväži možnosť ustanovenia iného znalca. Ďalej sa odvolal na veľké pracovné vyťaženie sudcov. Dňa 11. januára 2001 okresný súd za účelom vypracovania znaleckého posudku ustanovil iného znalca. Dňa 25. januára 2001 druhý znalec informoval súd, že z dôvodu nadmerného pracovného vyťaženia nemôže vypracovať znalecký posudok. Dňa 13. marca 2001 okresný súd ustanovil tretieho znalca. Tento dňa 29. marca 2001 požiadala o odvolanie svojho ustanovenia, a to z dôvodu svojho ochorenia. Dňa 18. júna 2001 sťažovateľka oznámila okresnému súdu, že medzi účastníkmi konania bola dosiahnutá mimosúdna dohoda a že teda chce vziať svoju žalobu späť. Na základe uvedeného okresný súd rozhodnutím z 20. júna 2001 zastavil konanie. Konanie celkovo trvalo 6 rokov, 1 mesiac a 10 dní na jedinom stupni súdnictva.

Súd dospel k záveru, že v danom prípade **bol porušený článok 6 ods. 1 Dohovoru**.

Pokiaľ ide o primerané zadostučinenie za namietané porušenie, sťažovateľka požadovala sumu 200.000,- Sk (približne 5.150,- EUR) z titulu nemajetkovej ujmy. Vláda popierala tento nárok s tým, že je neprimerane vysoký. Iné nároky sťažovateľka nevzniesla. Súd uviedol, že sa domnieva, že sťažovateľka musela utrpieť určitú nemajetkovú ujmu a preto uskutočniac odhad na spravodlivom základe jej z tohto titulu priznal sumu 4.000,- EUR.

PALGUTOVÁ proti Slovenskej republike
rozsudok zo 17. mája 2004

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 9818/02 podanej proti Slovenskej republike slovenskou občiankou, pani Máriou Palgutovou, dňa 9. apríla 2002. Sťažovateľka namietala, že dĺžka konania o úhradu nákladov na výživu bola nezlučiteľná s požiadavkou „primeranej lehoty“ obsiahnutou v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Dňa 21. júla 2004 Súd rozhodol o oznámení sťažnosti s tým, že bude v rovnakom čase posudzovať prijateľnosť a podstatu sťažnosti.

V roku 1993 sťažovateľkin manžel zahynul pri dopravnej nehode. V marci 1995 bola osoba zodpovedná za nehodu odsúdená za trestný čin. Dňa 16. októbra 1995 podala

sťažovateľka žalobu na Okresný súd Bratislava V. Žiadala náhradu výživného od osoby zodpovednej za dopravnú nehodu. V máji 1997 bolo pojednávanie odročené, pretože sa nedostavil právny zástupca sťažovateľky. V júli 1997 okresný súd vypočul účastníkov konania. Oboch účastníkov vyzval na predloženie ďalších dôkazov. V októbri 1997 bolo pojednávanie odročené, nakoľko súd potreboval ďalšie informácie od orgánu dôchodkového zabezpečenia. V novembri 1998 a v januári 1999 sťažovateľka žiadala súd, aby vo veci konal. Vo februári 1999 bolo pojednávanie odročené, nakoľko bolo potrebné realizovať dopyt na generálnu prokuratúru ohľadom súvisiaceho trestného spisu. V máji 1999 sťažovateľka oznámila okresnému súdu, že od 1. apríla 1999 je na dôchodku a že sa odvolala proti výmere dôchodku, ktorý zahŕňa starobný dôchodok ako aj vdovský dôchodok. Sťažovateľka preto žiadala súd, aby odročil pojednávanie z dôvodu, že výsledok konania vo veci jej dôchodku môže mať vplyv na jej žalobu. V auguste 1999 sťažovateľka predložila rozhodnutie o priznaní dôchodku, jej právny zástupca sa nedostavil na pojednávanie. V novembri 1999 právny zástupca sťažovateľky oznámil súdu, že predloží svoje splnomocnenie na zastupovanie a upresní žalobný návrh sťažovateľky. Okresný súd vyzýval právneho zástupcu na predloženie plnej moci a upresnenie žaloby v januári, v marci a v júli 2000. V júli 2000 právny zástupca oznámil súdu, že sťažovateľka trvá na svojom návrhu a že čoskoro predloží ďalšie informácie. V septembri 2000 súd vyzval právneho zástupcu, aby predložil informácie v lehote 15 dní. Na pojednávanie konané dňa v decembri 2000 sa právny zástupca sťažovateľky nedostavil. Následne sťažovateľka zrušila splnomocnenie právneho zástupcu. Na zastupovanie v konaní určila novú právnu zástupkyňu. V januári 2001 právna zástupkyňa upresnila sťažovateľkin nárok. Vo februári 2001 bolo pojednávanie odročené z dôvodu, že sa nedostavil odporca. Ďalšie pojednávanie bolo vytyčené na apríl 2001 a odporca bol upovedomený o tom, že môže byť predvedený políciou. Dňa 12. apríla 2001 požiadal odporca o odročenie pojednávania z dôvodu, že jeho právny zástupca vypovedal splnomocnenie na zastupovanie. Pojednávanie bolo preto odročené do 1. júna 2001. Dňa 1. júna 2001 bolo pojednávanie odročené, nakoľko bolo potrebné dožiadať Slovenskú poisťovňu, ktorá by prípadne mohla byť vedľajším účastníkom. V júli 2001 Slovenská poisťovňa oznámila súdu, že si neželá vstúpiť do konania, nakoľko nie je na konaní nijako zainteresovaná. Ďalšie pojednávanie sa konalo v novembri 2001 v neprítomnosti odporcu. Súd rozhodol, že potrebuje zoznam zamestnávateľov odporcu a jeho manželky a pojednávanie do februára 2002 odročil. V decembri 2001 Slovenská poisťovňa vzala späť svoje predošlé vyjadrenie a oznámila súdu, že chce vstúpiť do konania ako vedľajší účastník. Vo februári 2002 zástupca Slovenskej poisťovne predložil dôkazný materiál. Sťažovateľka predložila svoje stanovisko v apríli 2002. Pojednávania sa pred okresným súdom sa konali v apríli a v máji 2002. Na posledne uvedenom bola sťažovateľka vyzvaná, aby predložila ďalšie informácie súvisiace s jej žalobou. Okresný súd v auguste a tiež v septembri 2002 odročil pojednávanie. Na posledne uvedenom oznámil účastníkom konania, že uzavrel dokazovanie a že dňa 23. septembra 2002 vyhlási rozsudok. Dňa 23. septembra 2002 bolo pojednávanie odročené do 15. októbra 2002 a bola dožiadaná Sociálna poisťovňa ohľadom informácií o zvýšení dôchodku sťažovateľky. V dňoch 15. a 30. októbra 2002 bolo pojednávanie opätovne odročené. Na posledne uvedenom súd rozhodol o tom, že bude vypočutý svedok zo Slovenskej poisťovne, ktorý sa zaoberal vecou v súvislosti s dopravnou nehodou. V novembri 2002 právna zástupkyňa sťažovateľky ukončila zastupovanie z dôvodu svojho odchodu do dôchodku. V decembri 2002 okresný súd opäť odročil pojednávanie s tým, že bude vypočutý vyššie uvedený svedok. V januári 2003 osoba, ktorá bola predvolaná, oznámila súdu, že funkciu, o ktorú sa jedná, už nevykonáva. Pojednávanie bolo odročené na marec 2003 za účelom výsluchu príslušnej osoby. Táto svedkyňa bola vypočutá dňa 6. marca 2003. Dňa 25. marca 2003 okresný súd odročil pojednávanie na žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľky. Sťažovateľka bola vyzvaná, aby v lehote 60 dní doplnila svoj návrh.

V januári 2003 sa sťažovateľka sťažovala na dĺžku konania pred ústavným súdom podľa článku 127 ústavy. Namietala porušenie článku 48 ods. 2 ústavy a požadovala spravodlivé zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk. Vo svojom náleze z 29. októbra 2003 ústavný súd rozhodol, že Okresný súd Bratislava V porušil sťažovateľkinu právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez ďalších prietáhov a nahradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Ďalej rozhodol, že sťažovateľke neprizná žiadne finančné zadosťučinenie. V rozhodnutí sa uvádzalo, že prípad nebol zložitý, keďže o základe sťažovateľkinho nároku bolo rozhodnuté v inom konaní a jedinou nevyriešenou otázkou bolo stanovenie rozsahu uplatňovaného nároku prináležiaceho sťažovateľke. Ústavný súd ďalej dospel k záveru, že sťažovateľka alebo jej právny zástupca sa v značnej miere podieľali na dĺžke konania. Za uvedených okolností považoval vyslovenie porušenia článku článku 48 ods. 2 ústavy a príkaz okresnému súdu, aby konal bez ďalších prietáhov za dostatočnú nápravu pre sťažovateľku. Okresný súd vyniesol dňa 9. septembra 2004 rozsudok, v ktorom čiastočne vyhovel žalobe sťažovateľky. Účastníci sa odvolali. Konanie stále prebieha.

Súd rozhodol, že vec nebola prejednaná v primeranej lehote a **článok 6 ods. 1 Dohovoru bol porušený**.

Sťažovateľka požadovala 5.000,- EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 750,- EUR ako náhradu za výdavky a náklady. Súd považoval za primerané priznať sťažovateľke z titulu náhrady za nemajetkovú ujmu 5.000,- EUR a 500,- EUR za výdavky a náklady.

HEFKOVÁ proti Slovenskej republike rozsudok z 31. mája 2005

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 57237/00 podanej proti Slovenskej republike slovenskou štátnou občiankou, pani Marcelou Hefkovou, dňa 18. februára 2000. Sťažovateľka namietala porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru v konaní o určenie otcovstva vedenom Okresným súdom Humenné.

Konanie sa týkalo určenia otcovstva k dieťaťu, pričom za otca bol označený muž, ktorý sa trvalo zdržiava sa na území Švajčiarska, kde mu bol udelený azyl; išlo teda o konanie s cudzím prvkom. Konanie začalo v roku 1998 a v roku 2004 stále nebolo skončené, nakoľko sa ani prostredníctvom švajčiarskych súdov nepodarilo zabezpečiť krvné vzorky domnelého otca za účelom analýzy DNA. Na základe ústavnej sťažnosti podanej sťažovateľkou sa vecou zaoberal aj Ústavný súd SR, ktorý však v roku 2003 odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

Súd rozhodol, že dĺžka konania bola v rozpore s požiadavkou primeranej lehoty a preto **bol článok 6 ods. 1 Dohovoru porušený**.

Sťažovateľka požadovala 289.271,- Sk ako náhradu majetkovej ujmy, ktorá mala zahŕňať výživné na dieťa, školské výdavky, zdravotné výdavky, náklady na živobytie atď. Ďalej požadovala 210.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy a napokon 1.661,- Sk ako náhradu trov konania. Vláda tvrdila, že neexistuje žiadna súvislosť medzi uplatňovanou majetkovou škodou a namietaným porušením. Ďalej tvrdila, že uplatnený nárok na nemajetkovú ujmu je neprimerane vysoký. Súd sťažovateľke náhradu majetkovej ujmy nepriznal, nakoľko nezistil žiadnu súvislosť medzi namietaným porušením a údajnou majetkovou ujmu. Priznal sťažovateľke sumu 3.500,- EUR z titulu nemajetkovej ujmy a sumu 50,- EUR z titulu nákladov a výdavkov konania, ktoré jej vznikli v súvislosti s podaním a uplatňovaním sťažnosti pred Súdom.

KOPECKÁ proti Slovenskej republike
rozsudok z 31. mája 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 69012/01 podanej proti Slovenskej republike slovenskou štátnou občiankou, pani Gabrielou Kopeckou, dňa 21. februára 2001. Sťažovateľka namietala podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že dĺžka občianskoprávneho konania pred Okresným súdom Galanta bola neprimeraná.

Predmetom konania bol nárok na náhradu škody spôsobenej v dôsledku pracovného úrazu. Konanie trvalo celkovo takmer 12 rokov; v rokoch 1995 – 2000 súd nekonal vo veci, nakoľko spis bol stratený a bolo potrebné ho rekonštruovať, v rokoch 2001 – 2003 bolo konanie prerušené z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok odporcu. Konanie skončilo v roku 2004 zastavením z dôvodu, že žalovaný zanikol bez právneho nástupcu, pričom sťažovateľka sa neodvolala.

Súd rozhodol, že právo sťažovateľky na prejednanie veci v primeranej lehote nebolo vo vnútroštátnom konaní rešpektované a **článok 6 ods. 1 bol porušený**.

Sťažovateľka požadovala sumu 200.000,- EUR ako náhradu škody (pričom nešpecifikovala, či uvedené žiada z titulu majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy). Trovy konania si sťažovateľka neuplatnila. Súd sťažovateľke náhradu majetkovej ujmy nepriznal, priznal však sťažovateľke sumu 6.000,- EUR z titulu nemajetkovej ujmy.

BZDÚŠEK proti Slovenskej republike
rozsudok z 21. júna 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 48817/99 podanej proti Slovenskej republike tromi slovenským štátnymi občanmi, pánmi Jánom Bzdúšekom, Tomášom Bzdúšekom a Svetozárom Bzdúšekom, dňa 10. novembra 1998. Sťažovatelia tvrdili, že dĺžka konania týkajúceho sa ich žaloby o vydanie majetku bola neprimeraná s že nemali vo vzťahu k ich sťažnosti na dĺžku konania týkajúceho sa ich žaloby účinný prostriedok nápravy. Rozhodnutím zo 16. novembra 2004 Súd vyhlásil sťažnosť za čiastočne prijateľnú.

V apríli 1993 sťažovatelia podali žalobu proti ministerstvu vnútra, Národnej banke Slovenska a Okresnému úradu v Myjave. Požadovali vydanie zlatých a strieborných mincí, troch vkladných knížiek ako aj bankoviek, ktoré boli zabavené ich príbuznému. Odvolávali sa na zákon o mimosúdnych rehabilitáciách. Okresný súd Bratislava I po tom, ako vykonal z vlastnej iniciatívy rozsiahle dokazovanie, žalobu zamietol. Okresný súd dospel k záveru, že neexistuje dôkaz o tom, že žalovaní mali v čase podania žaloby sťažovateľov predmetné veci v držbe. Krajský súd v Bratislave potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. V januári 1998 ústavný súd na základe podnetu, ktorí podali sťažovatelia podľa článku 130 ods. 3 ústavy rozhodol, že Okresný súd Bratislava I porušil ich právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Sťažnosť bola podaná na ESLP 10. novembra 1998. Pred ESLP sťažovatelia namietali, že uvedené vnútroštátne konanie bolo v rozpore s článkom 6 ods. 1 Dohovoru neprimerane dlhé a nespravodlivé. Ďalej, že došlo k porušeniu ich práva zaručeného článkom 1 Protokolu č. 1 (ochrana majetku), článkom 3 Protokolu č. 7 (nárok na odškodnenie v prípade justičného omylu), článku 13 (právo na účinný prostriedok nápravy) a článku 17 Dohovoru (zákaz zneužitia práv). Po tom, ako vláda zaslala ESLP svoje stanovisko k prijateľnosti a podstate sťažnosti a po rozsudku veľkej komory v prípade Kopecký v.

Slovensko EŠLP vyhlásil sťažnosť za prijateľnú len vo vzťahu k sťažnostiam sťažovateľov týkajúcich sa neprimeranej dĺžky konania a absencie účinného prostriedku nápravy v tomto ohľade. Zvyšok sťažnosti vyhlásil za neprijateľný. Vo svojom stanovisku k podstate sťažnosti vláda s odkazom na spomínaný nález ústavného súdu pripustila, že došlo k porušeniu práva sťažovateľov na prerokovanie veci v primeranej lehote. Súd svojim rozsudkom zo dňa 21. júna 2005 skonštatoval porušenie článku 6 ods. 1 a článku 13 Dohovoru. Súd sťažovateľom nepriznal spravodlivé zadost'učinenie, pretože po vyhlásení sťažnosti za prijateľnú si v konaní pred ním v stanovenej lehote neuplatnili v tomto ohľade žiadne nároky.

KRUMPEL A KRUMPELOVÁ proti Slovenskej republike rozsudok z 5. júla 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 56195/00 podanej proti Slovenskej republike slovenskými štátnymi občanmi, manželmi, pánom Ondrejom Krumpelom a pani Annou Krumpelovou, dňa 17. januára 2000. Sťažovatelia namietali podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že dĺžka trestného konania, v ktorom si ako poškodení uplatnili nárok na náhradu škody, je nezlučiteľná s požiadavkou „primeranej lehoty“.

Sťažovatelia v roku 1990 uzavreli s M., majiteľom stavebnej spoločnosti, zmluvu, podľa ktorej mal M. predat' sťažovateľom pozemok a postaviť pre nich rodinný dom. Sťažovatelia zaplatili 600.000,- Sk, M. však zmluvu nedodržiaval, preto od nej sťažovatelia odstúpili. V roku 1991 bolo proti M. začaté trestné konanie, keďže bol podozrivý z podvodu v súvislosti s uzavretím viacerých podobných zmlúv a prijatím peňažných plnení bez splnenia zmlúv. Sťažovatelia sa zúčastňujú na trestnom konaní ako poškodení. Sťažovatelia podali proti M. zároveň aj občianskoprávnu žalobu o náhradu škody, konanie však bolo zastavené z dôvodu, že si sťažovatelia uplatnili nárok na náhradu škody v rámci stále prebiehajúceho trestného konania. V roku 1996 došlo k rozšíreniu obvinenia voči M. o trestné činy, ktoré obvinený údajne spáchal v súvislosti so zánikom bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. V roku 1998 Krajský prokurátor v Bratislave obžaloval M. pred Krajským súdom v Bratislave, krajský súd však vrátil vec prokurátorovi na došetrenie. Nová obžaloba proti M. bola krajskému súdu podaná v roku 2001. V roku 2003 sa sťažovatelia sťažovali na ústavnom súde na porušenie ich práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ústavný súd ale odmietol ich sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú. Trestné konanie proti M. stále prebieha na Krajskom súde v Bratislave, trvá teda už 14 rokov. Sťažovatelia pred Európskym súdom pre ľudské práva namietali podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, že ich právo na prerokovanie veci v primeranej lehote v trestnom konaní, v ktorom vystupujú ako poškodení, bolo porušené.

Súd rozhodol, že **právo sťažovateľov na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru bolo porušené**. Pripustil, že dĺžka konania bola v určitej miere spôsobená zložitou vecou, t.j. rozsahom obvinení vznesených voči M. a počtom obvinených osôb. Zdôraznil však, že ani tieto skutočnosti nemôžu zdôvodniť celkovú dĺžku trestného konania. Sťažovatelia navyše k dĺžke konania svojím správaním nijako neprispeli.

Sťažovatelia požadovali sumu 1.783.500,- Sk ako náhradu majetkovej škody a sumu 500.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy. Ďalej požadovali sumu 1.700,- Sk ako náhradu nákladov a výdavkov, ktoré im vznikli v súvislosti s konaním. Súd súhlasil s námietkou vlády, že neexistuje žiadna príčinná súvislosť medzi zisteným porušením a údajnou majetkovou škodou, preto sťažovateľom náhradu majetkovej škody nepriznal. Priznal sťažovateľom sumu 10.000 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy. Náhradu nákladov a výdavkov sťažovateľom nepriznal, nakoľko na ich náhradu sú sťažovatelia oprávnení iba v

prípade, pokiaľ sa preukáže, že náklady boli skutočne a nevyhnutne vynaložené a boli odôvodnené čo do výšky. Zvyšok nárokov sťažovateľov Súd zamietol.

ŠIMKOVÁ SOŇA proti Slovenskej republike
rozsudok z 27. septembra 2005

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 77706/01 podanej proti Slovenskej republike slovenskou občianskou, pani Soňou Šimkovou, dňa 20. augusta. Sťažovateľka namietala, že dĺžka konaní týkajúcich sa výživného a poskytnutia príspevku na výživu sťažovateľky po rozvode bola nezlučiteľná s požiadavkou „primeranej lehoty“, zaručenej článkom 6 ods. 1 Dohovoru. Dňa 4. októbra 2004 Súd rozhodol o oznámení sťažnosti a o tom, že bude v rovnakom čase posudzovať prijateľnosť a podstatu sťažnosti.

V roku 1994 sa sťažovateľka vydala za pána Š. V roku 1995 sa im narodila dcéra. Od októbra 1995 sťažovateľka a pán Š. nežili v spoločnej domácnosti. V septembri 1996 Okresný súd Prešov manželstvo sťažovateľky rozviedol, zveril jej dieťa do výchovy a nariadil pánovi Š., aby prispieval na výživu dieťaťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 25. augusta 1997. V marci 1996 sťažovateľka podala na okresný súd návrh na začatie konania proti pánovi Š. Domáhala sa, aby ho súd zaviazal na platenie výživného v zmysle § 91 a nasl. Zákona o rodine (zákon č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov). V apríli 1996 okresný súd návrhu vyhovel. Následne sa pán Š. odvolal. Vo februári 1997, po pojednávaní o odvolaní, Krajský súd v Prešove potvrdil rozsudok okresného súdu z apríla 1996 v časti týkajúcej sa obdobia od 22. marca do 31. mája 1996. Pokiaľ ide o nasledujúce obdobie, krajský súd zrušil príslušnú časť rozsudku okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V septembri 1998 okresný súd zamietol návrh v časti týkajúcej sa zostávajúceho obdobia, t. j. obdobia od 1. júna 1996 do 25. augusta 1997, kedy rozsudok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť. V apríli 1999 krajský súd na základe odvolania podaného sťažovateľkou zrušil rozsudok zo septembra 1998 a vrátil vec okresnému súdu, ktorému prikázal vykonať ďalšie dôkazy. V marci 2002 okresný súd rozhodol, že v príslušnom období bol pán Š. povinný platiť sťažovateľke výživné. Ďalej určil výšku výživného a nariadil, aby vyplatil príslušnú sumu v splátkach počnúc 1. aprílom 2002. Okresný súd sťažovateľke zároveň priznal náhradu trov konania. Dňa 11. septembra 2002 krajský súd zamietol odvolanie obidvoch strán.

V októbri 1997 sťažovateľka podala na okresný súd návrh na začatie konania, v ktorom žiadala, aby súd v zmysle § 92 a nasl. Zákona o rodine zaviazal jej bývalého manžela mesačne prispievať na jej výživu po rozvode z dôvodu, že nie je schopná sama sa živiť. V apríli 1998 okresný súd rozhodol o žalobe. V apríli 1999 krajský súd na základe podaného odvolania zrušil rozsudok okresného súdu. V marci 2000 okresný súd návrh zamietol. V januári 2001 krajský súd na základe odvolania, ktoré podala sťažovateľka, zrušil rozsudok okresného súdu z marca 2000 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd dospel k záveru, že napriek tomu, že vo svojom rozhodnutí z apríla 1999 nariadil okresnému súdu, ako ďalej postupovať, okresný súd náležite nezistil majetkové pomery odporcu. V októbri 2002 okresný súd dospel k záveru, že odporca je povinný prispievať na výživu sťažovateľky počnúc 30. októbrom 1997 do budúcnosti. Okresný súd ďalej určil výšku mesačného príspevku a povolil odporcovi splatiť nedoplatok za obdobie od 30. októbra 1997 a 31. októbra 2002 v mesačných splátkach. Dňa 23. júna 2003, krajský súd na základe odvolania odporcu zmenil rozsudok z októbra 2002 určiac novú podrobnú výšku príspevkov, ktoré má odporca platiť sťažovateľke za rôzne obdobia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29. júla 2003.

V auguste 2000 sťažovateľka, zastúpená advokátom, podala podľa článku 130 ods. 3 ústavy, účinného v predmetnom čase podnet na ústavný súd. Namietala, že v dvoch vyššie uvedených konaniach a tiež v ďalších dvoch konaniach došlo k prietahom. Dňa 17. mája 2001 ústavný súd okrem iného dospel k záveru, že okresný súd pokiaľ ide o vyššie uvedené návrhy sťažovateľky z roku 1996 a 1997 porušil jej právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené článkom 48 ods. 2 ústavy. Predmet týchto konaní sa nevyznačoval osobitnou právnou a skutkovou zložitou. Sťažovateľka sa správala aktívne a spolupracovala. Okresný súd náležite vo veci nekonal. Obidve posudzované konania boli vcelku poznamenané prietahmi. V predmetnom čase však ústavný súd nemal právomoc vyvodit' z nálezů právne následky. V súlade so svojou ustálenou judikatúrou ústavný súd pri rozhodovaní o nových ústavných sťažnostiach podľa článku 127 ústavy, tak ako bola zmenená od januára 2002, neposudzoval opakovane prietahy v súdnom konaní ku ktorým došlo v období, ktoré už ústavný súd posúdil v predchádzajúcom rozhodnutí.

Súd v rozsudku znova pripomenul, že primeranosť dĺžky konania musí byť posudzovaná vo svetle okolností prípadu ako celku a s odkazom na nasledovné kritériá: zložitnosť prípadu, správanie sťažovateľa a relevantných orgánov, a to čo bolo v hre pre sťažovateľa v konkrétnom spore (pozri o. i. *Frydlender proti Francúzsku* [GC], č. 30979/96, ods. 43, ECHR 2000-VII). Súd bežne skonštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v sporoch, ktoré sa týkali podobného problému ako bol v uvedenom prípade (pozri *Frydlender*, citovaný vyššie). Po preskúmaní všetkých dostupných materiálov Súd skonštatoval, že vláda nepredložila žiadny fakt alebo argument ktorý by presvedčil Súd aby v uvedenom prípade prijal odlišný záver. S prihliadnutím na svoju judikatúru Súd má za to, že v uvedenom prípade dĺžka konania bola neprimeraná a nesplnila požiadavku „primeranosti lehoty“. Preto teda článok 6 ods. 1 bol porušený. Súd ďalej skonštatoval, že prihliadajúc na skutočnosť, že od 1. januára 2002 je v Slovenskej republike dostupný nový prostriedok nápravy podľa článku 127 ústavy, nie je ďalej potrebné skúmať námietku sťažovateľky podľa článku 13 Dohovoru.

Sťažovateľka požadovala 500.000,- Sk z titulu nemajetkovej ujmy. Za škodu sťažovateľka požadovala 57.892,- Sk, 83.895,- Sk a 470.000,- , pričom prvé dve sumy mali zodpovedať finančným stratám, ktoré sťažovateľka údajne utrpela a posledná sumu stratu, ktorú sťažovateľka údajne utrpela, keď v dôsledku neprimeranej dĺžky konania musela predať svoj byt a kúpiť nový za trhovú cenu, ktorého cena sa medzitým zvýšila. Sťažovateľka ďalej požadovala 150.000,- Sk za náklady vynaložené v konaní pred vnútroštátnymi súdmi, 40.000,- Sk za náklady vynaložené v konaní pred ústavným súdom a náhradu bližšie nešpecifikovanej sumy za poštovné a iné bežné výdavky v súvislosti s vnútroštátnymi konaniami a konaním pred Súdom. Súd považoval za primerané priznať sťažovateľke z titulu náhrady za nemajetkovú ujmu 5.400,- EUR a 600,- EUR za výdavky a náklady.

ŠIMKOVÁ ADRIANA proti Slovenskej republike rozsudok z 27. septembra 2005

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 77708/01 podanej proti Slovenskej republike slovenskou občianskou, pani Adrianou Šimkovou, dňa 22. novembra 2001. Sťažovateľka namietala, že dĺžka konaní týkajúcich sa výživného a poskytnutia príspevku na výživu sťažovateľky po rozvode bola nezlučiteľná s požiadavkou „primeranej lehoty“, zaručenej článkom 6 ods. 1 Dohovoru. Dňa 4. októbra 2004 Súd rozhodol o oznámení sťažnosti a o tom, že bude v rovnakom čase posudzovať prijateľnosť a podstatu sťažnosti.

V septembri 1996 Okresný súd Prešov rozviedol manželstvo rodičov sťažovateľky. Sťažovateľka, ktorá trpí vážnymi zdravotnými problémami vyžadujúcimi si permanentnú starostlivosť, bola zverená do výchovy matke. Otcovi súd nariadil, aby platil na sťažovateľku výživné. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 25. augusta 1997. Dňa 18. marca 1998 sťažovateľka, zastúpená svojou matkou, podala návrh na okresný súd. Žiadala o výkon rozhodnutia vo vzťahu k pohľadávke proti svojmu otcovi, ktorá zodpovedá sume, ktorou bol jej otec povinný prispievať na jej výživu. V apríli 1998 okresný súd nariadil výkon rozhodnutia. V januári 2002 okresný súd zastavil konanie o výkon rozhodnutia vo vzťahu k sume, ktorú už povinný dobrovoľne vyplatil. V apríli 2002, na základe odvolania sťažovateľky, Krajský súd v Prešove zrušil rozhodnutie z januára 2002, pretože dospel k záveru, že okresný súd pochybil pri rozhodovaní o trovách konania. V júni 2003 okresný súd opäť zastavil konanie z dôvodu, že povinný splatil svoj dlh. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. júla 2003.

V auguste 1999 sťažovateľka, zastúpená svojou matkou, podala na okresný súd návrh na zvýšenie výživného, ktoré jej bol otec povinný platiť na základe vyššie uvedeného rozsudku zo septembra 1996. Vo februári 2001 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, na ktorom matka sťažovateľky požiadala o zvýšenie výživného. V máji 2002 okresný súd zvýšil sumu mesačného výživného počnúc 1. júlom 1999. Okresný súd povolil odporcovi zaplatiť nedoplatok za obdobie od 1. júla 1999 do 31. mája 2002 v mesačných splátkach spolu s bežným výživným. V časti, v ktorej sťažovateľka požadovala vyššiu sumu výživného, okresný súd návrh zamietol. Obidvaja účastníci konania podali odvolanie na krajský súd. V septembri 2002 krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu z mája 2002 v časti, v ktorej vyhovel návrhu sťažovateľky. Zároveň krajský súd zrušil časť rozsudku okresného súdu v rozsahu, v akom tento návrh v prevyšujúcej časti zamietol, z dôvodu, že takéto zamietnutie bolo nadbytočné. Rozhodnutie sa stalo právoplatné a vykonateľné dňa 23. októbra 2002. V novembri 2002 sťažovateľka zastúpená svojou matkou podala návrh na výkon rozhodnutí z mája a septembra 2002. Dňa 3. decembra 2002 okresný súd nariadil výkon rozhodnutia. Konanie stále prebieha.

V auguste 2000 podala matka sťažovateľky ako jej zástupkyňa podnet na ústavný súd podľa článku 130 ods. 3 ústavy, účinného v predmetnom čase. Namietala, že v konaní o výkon rozhodnutia, súdnom konaní a tiež ďalších dvoch konaniach, došlo k prieťahom. Dňa 17. mája 2001 ústavný súd okrem iného dospel k záveru, že okresný súd v oboch prípadoch porušil právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené článkom 48 ods. 2 ústavy.

Súd v rozsudku znova pripomenul, že primeranosť dĺžky konania musí byť posudzovaná vo svetle okolností prípadu ako celku a s odkazom na nasledovné kritériá: zložitosť prípadu, správanie sťažovateľa a relevantných orgánov, a to čo bolo v hre pre sťažovateľa v konkrétnom spore (pozri o. i. *Frydlender proti Francúzsku* [GC], č. 30979/96, ods. 43, ECHR 2000-VII). Súd často skonštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v sporoch, ktoré sa týkali podobného problému ako bol v uvedenom prípade (pozri *Frydlender*, citovaný vyššie). Po preskúmaní všetkých dostupných materiálov Súd skonštatoval, že vláda nepredložila žiadny fakt alebo argument ktorý by presvedčil Súd aby v uvedenom prípade prijal odlišný záver. S prihliadnutím na svoju judikatúru Súd má za to, že v uvedenom prípade dĺžka konania bola neprimeraná a nesplnila požiadavku “primeranosti lehoty”. Preto teda článok 6 ods. 1 bol porušený. Súd ďalej skonštatoval, že prihliadajúc na skutočnosť, že od 1. januára 2002 je v Slovenskej republike dostupný nový prostriedok nápravy podľa článku 127 ústavy, nie je ďalej potrebné skúmať námietku sťažovateľky podľa článku 13 Dohovoru.

Sťažovateľka požadovala 1.000.000,- Sk z titulu nemajetkovej ujmy, 8.557,- Sk a 60.143,- Sk za finančné straty, a napokon 40.000,- Sk za náklady vynaložené v konaní pred ústavným súdom a 1.536,- Sk za poštovné a ďalšie bežné výdavky. Súd považoval za primerané priznať sťažovateľke z titulu náhrady za nemajetkovú ujmu 4.000,- EUR a 500,- EUR za výdavky a náklady.

CIBULKOVÁ proti Slovenskej republike rozsudok z 11. októbra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 38144/02 podanej proti Slovenskej republike slovenskou štátnou občiankou, pani Dagmar Cibulkovou, 11. októbra 2002. Sťažovateľka pôvodne žalovala Slovenskú republiku pre porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru, konkrétne práva na spravodlivé konanie pred nestranným súdom a práva na prejednanie veci v primeranej lehote a ďalej pre porušenie článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, t.j. práva na pokojné užívanie majetku.

K zásahu do uvedených práv sťažovateľky malo dôjsť v dôsledku rozhodnutí vnútroštátnych súdov v konaní o neplatnosť rozhodnutia predstavenstva stavebného bytového družstva. Sťažovateľka v tomto konaní napadla platnosť rozhodnutia predstavenstva SBD Bratislava II, ktoré v r. 1992 rozhodlo o zrušení svojho rozhodnutia z roku 1989 o pridelení trojizbového bytu sťažovateľke z dôvodu, že sťažovateľka medzitým ukončila členstvo v SBD Bratislava II a stala sa členkou SBD Bratislava V. Krajský súd v Bratislave žalobu v r. 2000 zamietol a jeho rozhodnutie potvrdil v r. 2001 Najvyšší súd SR. Konanie trvalo celkovo viac ako 9 rokov.

Súd svojim rozhodnutím o prijateľnosti sťažnosti dňa 31. marca 2005 vyhlásil za neprijateľné sťažovateľkine námietky týkajúce sa údajnej nespravodlivosti konania a nedostatku nestrannosti súdu a tiež údajného zásahu do práva na pokojné užívanie majetku s tým, že ich považoval za zjavne nepodložené. Rozhodol, že sa bude ďalej zaoberať iba námietkou týkajúcou sa porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rozsudkom vyneseným dňa 11. októbra 2005 rozhodol, že v konaní o neplatnosť rozhodnutia predstavenstva stavebného bytového družstva **došlo k porušeniu práva sťažovateľky podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na prejednanie veci v primeranej lehote.**

Sťažovateľka požadovala sumu 86.025,- Sk ako náhradu majetkovej škody, ďalej sumu 300.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy a sumu 12.000,- Sk ako náhradu nákladov a výdavkov, ktoré jej vznikli v súvislosti s konaním. Európsky súd pre ľudské práva priznal sťažovateľke 3.000,- EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a 50,- EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Zvyšok jej nárokov zamietol.

ŠIROKÝ proti Slovenskej republike rozsudok z 18. októbra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 69955/01 podanej proti Slovenskej republike slovenským štátnym občanom, pánom Jiřím Širokým, dňa 2. marca 2001. Sťažovateľ tvrdil, že dĺžka konania týkajúca výpovede danej sťažovateľovi bola nezlučiteľná s požiadavkou „primeranej lehoty“ ktorú zaručuje článok 6 ods. 1 Dohovoru. Dňa 10. novembra 2004 Súd

rozhodol o oznámení sťažnosti a o tom, že bude v rovnakom čase posudzovať prijateľnosť a podstatu sťažnosti.

V auguste 1990 sťažovateľ podal na Obvodný súd Bratislava II. (v súčasnosti okresný súd) žalobu o vyslovenie neplatnosti výpovede, ku ktorej došlo pred rokom 1990 a žalobu o náhradu ušlej mzdy. V auguste 1991 obvodný súd žalobu zamietol. Na základe sťažovateľovho odvolania Mestský súd v Bratislave (v súčasnosti krajský súd) zrušil rozsudok z apríla 1992. V októbri 1992 obvodný súd rozhodol, že výpoveď daná sťažovateľovi je neplatná a že má nárok na náhradu mzdy. V otázke nároku na náhradu mzdy súd vyhovel návrhu len sčasti a vo zvyšnej časti ho zamietol. Proti výroku o neplatnosti výpovede odvolanie podané nebolo, právoplatným sa stal 3. decembra 1992. Obe strany sa však odvolali proti výroku o náhrade mzdy. Vo februári 1993 mestský súd zrušil rozhodnutie z októbra 1992 v časti týkajúcej sa náhrady mzdy a vrátil vec obvodnému súdu na doplnenie dokazovania a opätovné prejednanie. Rozsudkami z mája 1994, marca 1996 a novembra 2002 okresný súd vyhovel nároku sťažovateľa o náhradu mzdy vo viacerých častiach a zvyšok zamietol. Voči týmto rozsudkom boli podané odvolania. Pokiaľ o prvé dva rozsudky, odvolanie podal sťažovateľ a proti posledne uvedenému rozsudku žalovaný. Rozsudkami z marca 1995, mája 1997 a júla 2004 krajský súd zrušil rozsudok z mája 1994 a časti rozsudkov z marca 1996 a novembra 2002 kvôli početným procesným nedostatkom a základným pochybeniam. Menšej časti nároku sťažovateľa bolo právoplatne vyhovené ale o väčšej časti nároku evidentne stále rozhoduje okresný súd.

V novembra 2000 ústavný súd na základe podnetu sťažovateľa rozhodol, že okresný súd porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd skonštatoval, že *ratione temporis* má právomoc vec posudzovať až za obdobie po 15. februári 1993, kedy mu táto právomoc vznikla. Napriek tomu bral do úvahy i stav konania k uvedenému dátumu. Časť konania, ktorú mal súd právomoc posudzovať, trvala viac ako 7 rokov a 9 mesiacov. Ústavný súd dospel k záveru, že vec nebola osobitne zložitá a podotkol, že po rozhodnutí okresného súdu z 29. októbra 1992 sa predmet konania zúžil na sťažovateľom uplatnený nárok na náhradu mzdy. Sám sťažovateľ nespôsobil žiadne podstatné prietahy a predmet konania si vyžadoval osobitnú starostlivosť. Ústavný súd zdôraznil, že rozhodnutia okresného súdu z mája 1994 a marca 1996 museli byť zrušené pre nedostatočné zistenie skutkového stavu a nerešpektovanie právneho názoru odvolacieho súdu. Navyše, okresný súd bol bezdôvodne nečinný od apríla 1993 do januára 1994, od októbra 1997 do júla 1998 a od októbra 1998 do marca 2000. Ústavný súd tiež upozornil na skutočnosť, že o veci sa ešte stále koná na okresnom súde, pričom tento súd neprijal žiadne opatrenia za účelom včasného obdržania znaleckého posudku, ktorý si vyžiadal 3. mája 2000.

Súd podotkol, že obdobie, ktoré treba posúdiť, začalo 18. marca 1992, kedy sa Dohovor stal záväzným pre Slovensko. Obdobie, ktoré treba posúdiť ešte neskončilo. Predstavuje teda 13 rokov a viac ako 5 mesiacov na dvoch stupňoch konania. Súd v rozsudku znova pripomenul, že primeranosť dĺžky konania musí byť posudzovaná vo svetle okolností prípadu ako celku a s odkazom na nasledovné kritériá: zložitnosť prípadu, správanie sťažovateľa a relevantných orgánov, a to čo bolo v hre pre sťažovateľa v konkrétnom spore (pozri o. i. *Frydlender proti Francúzsku* [GC], č. 30979/96, ods. 43, ECHR 2000-VII). Súd často skonštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v sporoch, ktoré sa týkali podobného problému ako bol v uvedenom prípade (pozri *Frydlender*, citovaný vyššie). Po preskúmaní všetkých dostupných materiálov Súd skonštatoval, že vláda nepredložila žiadny fakt alebo argument, ktorý by presvedčil Súd, aby v uvedenom prípade prijal odlišný záver. S prihliadnutím na svoju judikatúru Súd má za to, že v uvedenom prípade dĺžka konania bola

neprimeraná a nesplnila požiadavku “primeranosti lehoty”. Preto teda článok 6 ods. 1 bol porušený.

Sťažovateľ požadoval 50.000,- EUR ako náhradu za nemajetkovú ujmu a náhradu za náklady vynaložené v konaní pred vnútroštátnymi súdmi a pred Súdom, ktorej výšku však bližšie nešpecifikoval. Súd priznal sťažovateľovi náhradu z titulu nemajetkovej ujmy vo výške 9.000,- EUR a 700,- EUR za náklady a výdavky.

BÍRO proti Slovenskej republike

rozsudok z 8. novembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 46844/99 proti Slovenskej republike podanej slovenským štátnym občanom, pánom Dušanom Bírom, dňa 28. decembra 1998. Sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku pre porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru, konkrétne pre porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote a nemožnosť domôcť sa výkonu niektorých rozsudkov. Ďalej sa sťažoval na porušenie svojho práva na riadne prešetrenie oznámeného porušenia zákona zo strany štátnych orgánov SR a namietal, že je napádaný osobami, voči ktorým podal podnety na trestné stíhanie (ktoré neboli patrične prešetrené); sťažoval sa tiež na svoju finančnú situáciu.

K zásahu do jeho uvedených práv malo dôjsť v dôsledku postupu vnútroštátnych súdov v šiestich súdnych konaniach a tiež v súvislosti s postupom dotknutých orgánov nasledujúcim po podaných trestných oznámeniach. Dve zo súdnych konaní boli na vnútroštátnej úrovni vedené o zaplatenie peňažných súm a trvali viac ako 4 roky a 1 a pol roka; po nich nasledovali dve exekučné konania na vymoženie priznaných súm. Posledné dve občianskoprávne konania sa týkali náhrady škody a trvali viac ako 8 a 5 rokov.

Súd vo svojom rozsudku vyhlásil za neprijateľné sťažovateľove námietky týkajúce sa údajného neprešetrenia postupu dotknutých vnútroštátnych orgánov na základe jeho trestných oznámení, údajného ohrozovania jeho osoby a tiež jeho zlej finančnej situácie, nakoľko prvú z nich považoval za nezlučiteľnú s ustanoveniami Dohovoru, ktorý nezaručuje právo na začatie trestného stíhania inej osoby a ďalšie dve považoval za zjavne nepodložené. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke, že sa nemohol domôcť výkonu niektorých rozsudkov, Súd pre uznal tvrdenia vlády, že sťažovateľ sa môže domôcť nápravy cestou ústavnej sťažnosti a žaloby o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. Pokiaľ ide o napadnuté exekučné konania, Súd uznal argumenty vlády a vyhlásil námietky sťažovateľa týkajúce sa ich dĺžky za neprijateľné pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy, a to ústavnej sťažnosti a už spomínanej žaloby o náhradu škody. Ďalej Súd uznal argumentáciu vlády ohľadom priebehu jedného z konaní o zaplatenie peňažnej sumy a rozhodol, že námietka sťažovateľa týkajúca sa priebehu v tomto konaní je zjavne nepodložená. Vo vzťahu k zvyšným trom súdnym konaniam rozhodol, že v nich **došlo k porušeniu práva sťažovateľa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na prejednanie veci v primeranej lehote.**

Sťažovateľ požadoval celkovo sumu 17.134.000,- Sk (približne 437.878,- EUR) ako náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a 183.842,- Sk (približne 4.700,- EUR) ako náhradu nákladov a výdavkov vynaložených v konaní. Súd priznal sťažovateľovi 10.000,- EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku porušenia jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote v troch súdnych konaniach a 300,- EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

H. F. proti SLOVENSKEJ REPUBLIKE

rozsudok z 8. novembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 54797/00 podanej proti Slovenskej republike slovenskou štátnou občiankou, pani H. F., dňa 8. septembra 1999. Dňa 7. novembra 2003 Súd vyhovel žiadosti sťažovateľky o nezverejnenie jej identity. Sťažovateľka pôvodne žalovala Slovenskú republiku pre porušenie práva na spravodlivé konanie (čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a práva na rešpektovanie súkromného života (čl. 8 Dohovoru) v konaní o spôsobilosti na právne úkony a tiež v konaní o zrušení spoločného nájmu bytu.

K zásahu do uvedených práv sťažovateľky malo dôjsť v dôsledku toho, že v konaní o spôsobilosti na právne úkony nebola Okresným súdom Bratislava III ani Krajským súdom v Bratislave vypočutá a odvolací súd odmietol nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie, hoci znalecký posudok, o ktorý sa súde opierali bol podľa jej názoru starý a bol vypracovaný zamestnancom psychiatrickej kliniky, ktorá iniciovala začatie konania. Ďalej sťažovateľka tvrdila, že ustanovenie opatrovníčky v predmetnom prípade nesplnilo svoj účel, pretože ju nikdy nevidela a táto opatrovníčka nijakým spôsobom nezasiahla do konania. Pokiaľ ide o konanie vedúce k zrušeniu spoločného nájmu bytu, sťažovateľka namietala jeho nespravodlivosť a to, že opatrovníčka, ktorá jej bola ustanovená nechránila jej záujmy. Ďalej sa sťažovala, že bola následkom tohto konania bez náhrady zbavená práva bývania a nemohla dosiahnuť nápravu tejto situácie, nakoľko proti vydanému rozhodnutiu nebolo možné podať odvolanie a pre nedostatok spôsobilosti na právne úkony nemohla podať ani žiadnu žalobu.

Súd sa vo svojom konečnom rozhodnutí o prijateľnosti z 9. novembra 2004 stotožnil s argumentáciou vlády a vyhlásil námietky sťažovateľky týkajúce sa konania o zrušení spoločného nájmu bytu manželov za neprijateľné z dôvodu ich zjavnej nepodloženosti. Rozsudkom vyneseným dňa 8. novembra 2005 rozhodol, že v konaní o spôsobilosti na právne úkony **došlo k porušeniu práva sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru na spravodlivé konanie**. Zároveň rozhodol, že v tomto prípade **nevystáva žiadna osobitná otázka podľa čl. 8 Dohovoru** zaručujúceho právo na rešpektovanie súkromného života a nie je preto potrebné prípad podľa tohto článku posudzovať.

Sťažovateľka požadovala sumu 1.000.000,- Sk (približne 25.680,- EUR) ako náhradu majetkovej škody, ďalej sumu 1.000.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy a sumu 65.675,- Sk (približne 1.687,- EUR) ako náhradu nákladov a výdavkov, ktoré jej vznikli v súvislosti s konaním. Súd priznal sťažovateľke 5.000,- EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a 1.000,- EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Zvyšok jej nárokov zamietol.

POLÁČIK proti Slovenskej republike

rozsudok zo 15. novembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 58707/00 proti Slovenskej republike podanej slovenským štátnym občanom, pánom Petrom Poláčíkom, dňa 17. apríla 2000. Sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku pre porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a to konkrétne pre porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote v exekučnom konaní, v ktorom mala byť vymožená jeho pohľadávka a v konkurznom konaní, v ktorom si uplatnil ďalšiu svoju pohľadávku, a ďalej pre porušenie práva na spravodlivé konanie v exekučnom konaní, ktoré okresný súd ukončil z dôvodu, že sťažovateľ nezaplatil preddavok na výdavky exekúcie aj bez ohľadu na skutočnosť, že na základe zmluvy s exekútorom nebol povinný platiť žiadny preddavok. Ďalej sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku pre porušenie článku 1 Protokolu č.

1 k Dohovoru, tak vo vzťahu ku konkurznému konaniu ako aj k exekučnému konaniu z dôvodu, že nemôže užívať vlastníctvo priznané mu konečnými a právoplatnými rozhodnutiami súdov.

Súd vo vzťahu k údajnej nespravodlivosti exekučného konania uznal argumenty vlády a zamietol túto námietku sťažovateľa ako neprijateľnú z dôvodu nevyčerpania ústavnej sťažnosti. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva uznal argumenty vlády vo vzťahu k namietanej dĺžke konkurzného konania a zamietol námietku sťažovateľa pre nevyčerpanie ústavnej sťažnosti. Súd ďalej posúdil dĺžku exekučného konania trvajúceho takmer tri roky a dospel k záveru, že v tomto konaní **došlo k porušeniu sťažovateľovho práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na prejednanie veci v primeranej lehote**. Čo sa týka údajného porušenia práva sťažovateľa na užívanie majetku, Súd súdu uznal tvrdenie vlády, že štát nezodpovedá za neúspech pri vymáhaní dlžnej sumy z dôvodu insolventnosti dlžníka a túto námietku sťažovateľa odmietol ako zjavne nepodloženú.

Sťažovateľ požadoval sumu 153.982,- Sk ako náhradu majetkovej škody a sumu 1.000.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy. Súd priznal sťažovateľovi sumu 2.400,- EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku porušenia jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote v exekučnom konaní. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

L. R. proti Slovenskej republike

rozsudok z 29. novembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 52443/99 podanej proti Slovenskej republike slovenskou štátnou občiankou, pani L.R., dňa 10. septembra 1999. Sťažovateľka namietala, že dĺžka nižšie uvedených konaní bola nezlučiteľná s požiadavkou „primeranej lehoty“, obsiahnutej v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva svojim čiastkovým rozhodnutím o prijateľnosti sťažnosti dňa 26. októbra 2004 vyhlásil za neprijateľné námietky sťažovateľky a sťažovateľkinej matky týkajúce sa údajného zásahu do práva na spravodlivé konanie, na slobodu prejavu, na účinný prostriedok nápravy, na pokojné užívanie majetku a tiež porušenia zákazu diskriminácie štátnymi orgánmi s tým, že ich považoval za zjavne nepodložené a odročil posudzovanie námietky týkajúcej sa prietahov v konaní.

K zásahu do uvedeného práva malo dôjsť v konaní týkajúcom sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy a tiež v konaní o návrhu sťažovateľky týkajúcom sa zásahu do jej majetkových práv a nároku na náhradu škody. Sťažovateľka v konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy napadla dňa 2. marca 1992 platnosť kúpnej zmluvy týkajúcej sa pozemku, uzavretej v roku 1982. Dňa 27. októbra 1994 Okresný súd Bratislava III jej návrh zamietol a jeho rozhodnutie dňa 20. júna 1995 potvrdil Mestský súd v Bratislave. Dňa 24. marca 1999 Najvyšší súd SR odmietol dovolanie sťažovateľky a jej matky vzhľadom k tomu, že sťažovateľka mala dostatočnú možnosť prezentovať svoj prípad a jej matka nebola oprávnená na podanie dovolania. V konaní o návrhu sťažovateľky týkajúcom sa zásahu do jej majetkových práv a nároku na náhradu škody zo dňa 30. augusta 1991 rozhodol dňa 24. novembra 2000 Okresný súd Bratislava III o zastavení konania vzhľadom k tomu, že návrh nemal požadované náležitosti. Dňa 31. januára 2001 Krajský súd v Bratislave toto rozhodnutie potvrdil. Dňa 28. mája 2003 Najvyšší súd SR dovolanie sťažovateľky odmietol.

Rozsudkom vyneseným dňa 29. novembra 2005 Súd rozhodol, že v konaní o neplatnosti kúpnej zmluvy a v konaní o nároku sťažovateľky na náhradu škody došlo k porušeniu práva sťažovateľky podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na prejednanie veci v primeranej lehote.

Sťažovateľka požadovala sumu 8.425.963,- Sk ako náhradu majetkovej škody, sumu 500.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy a sumu 46.651,- Sk ako náhradu nákladov a výdavkov, ktoré jej vznikli v súvislosti s konaním. Európsky súd pre ľudské práva priznal sťažovateľke 8.000,- EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a 300,- EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

MIKOLAJ A MIKOLAJOVÁ proti Slovenskej republike rozsudok z 29. novembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 68561/01 podanej proti Slovenskej republike slovenskými štátnymi občanmi, pánom Rudolfom Mikolajom a jeho manželkou, pani Annou Mikolajovou, dňa 17. februára 2001. Sťažovatelia žalovali Slovenskú republiku pre porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a to konkrétne pre porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote v piatich občianskoprávných konaniach a ďalej pre porušenie práva na prístup k súdu tým, že sa nemohli obhajovať pred Ústavným súdom Slovenskej republiky sami, ale vyžadovalo sa od nich zastúpenie právnikom.

Súd vo svojom rozsudku vyhlásil za neprijateľnú námietku sťažovateľov týkajúcu sa prístupu k ústavnému súdu. Tiež vyhlásil za neprijateľné ich námietky ohľadom priet'ahov v štyroch občianskoprávných konaniach, a to z dôvodu, že sťažovatelia nevyčerpali vnútroštátny prostriedok nápravy v podobe ústavnej sťažnosti. Súd sa tak zaoberal iba jedným z občianskoprávných konaní, ktoré sa týkalo zaplattenia odmeny za projekt vypracovaný v súťaži pre zamestnávateľa. Konanie trvalo celkovo takmer 13 rokov na okresnom a krajskom súde. Súd dospel k názoru, že dĺžka tohto konania bola v rozpore s požiadavkou primeranej lehoty a vyhlásil, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**.

Sťažovatelia požadovali sumu 93.080,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy a 303,- Sk ako náhradu nákladov a výdavkov vynaložených v konaní. Súd priznal prvému zo sťažovateľov 2.400,- EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku porušenia jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote a 10,- EUR ako náhradu nákladov a výdavkov.

VANEK proti Slovenskej republike rozsudok z 29. novembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 53363/99 podanej proti Slovenskej republike slovenským štátnym občanom, pánom Richardom Vanekom, dňa 3. novembra 1999. Sťažovateľ namietal, že dĺžka nižšie uvedených konaní bola nezlučiteľná s požiadavkou „primeranej lehoty“, obsiahnutej v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva svojim rozhodnutím o prijateľnosti sťažnosti dňa 31. mája 2005 vyhlásil za neprijateľné sťažovateľove námietky týkajúce sa údajného zásahu do práva na pokojné užívanie majetku, práva na rešpektovanie obydlia a tiež zneužitia jeho práv zainteresovanými štátnymi úradníkmi s tým, že ich považoval za zjavne nepodložené a vyhlásil za prijateľnú námietku týkajúcu sa priet'ahov v konaní.

K zásahu do uvedeného práva malo dôjsť v konaniach na vnútroštátnych súdoch týkajúcich sa určenia neplatnosti zmluvy o výstavbe a konania týkajúceho sa prevodu vlastníctva k bytom. Sťažovateľ v konaní o určenie neplatnosti zmluvy spolu s ďalšími obyvateľmi bytového domu napadli dňa 4. novembra 1998 platnosť zmluvy o výstavbe

uzavretej medzi mestskou časťou Bratislava – Staré mesto a spoločnosťou RAFT, s.r.o., týkajúcej sa vybudovania bytov na strešnej úrovni domu, v ktorom žili žalobcovia. Dňa 18. októbra 2002 Okresný súd Bratislava I vyhlásil zmluvu za neplatnú. Konanie ešte nie je právoplatne skončené. V konaní týkajúcom sa predaja bytov požiadal sťažovateľ spolu s ďalšími obyvateľmi domu dňa 23. júla 1999 Okresný súd Bratislava I o vydanie rozsudku nahrádzajúceho vyhlásenie vôle mestskej časti Bratislava – Staré mesto k uzatvoreniu zmlúv o prevode vlastníctva k bytom vrátane podkrovia s jeho obyvateľmi. Uvedené konanie bolo skončené dňa 9. septembra 2003.

Rozsudkom vyneseným dňa 29. novembra 2005 Súd rozhodol, že v konaní o neplatnosti zmluvy o výstavbe a v konaní týkajúcom sa prevodu vlastníctva k bytom došlo k porušeniu práva sťažovateľa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na prejednanie veci v primeranej lehote.

Sťažovateľ požadoval sumu 2.969.200,- Sk ako náhradu majetkovej škody, nemajetkovej ujmy, vrátane náhrady nákladov a výdavkov, ktoré mu vznikli v súvislosti s konaním. Európsky súd pre ľudské práva priznal sťažovateľovi 4.700,- EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a 700,- EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

HORNÁČEK proti Slovenskej republike

rozsudok zo 6. decembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 65575/01 proti Slovenskej republike podanej slovenským štátnym občanom, pánom Štefanom Hornáčekom, dňa 25. januára 2001. Sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku pre porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a to konkrétne práva na prístup k súdu.

K zásahu do vyššie uvedeného práva malo dôjsť v dôsledku rozhodnutí vnútroštátnych súdov, ktoré zamietli odpor podaný sťažovateľom proti platobnému rozkazu ako oneskorený. Sťažovateľ tvrdil, že jeho advokát podal odpor v posledný deň lehoty na pošte, čoho dokladom mal byť podací lístok, na ktorom ale nebol uvedený obsah zásielky. Vnútroštátne súdy tento odpor zamietli, nakoľko ten bol označený pečiatkou podateľne súdu, podľa ktorej bol podaný osobne a jeden deň po uplynutí lehoty. Po tom, čo vnútroštátne súdy preskúmali spis a vypočuli sťažovateľa a pracovníčku podateľne dotknutého Okresného súdu Martin, dospeli k záveru, že sťažovateľ nepreukázal, že obsahom zásielky, ku ktorej jeho advokát predložil podací lístok bol skutočne odpor podaný proti platobnému rozkazu. Sťažovateľ teda nepreukázal, že by bol podal odpor proti platobnému rozkazu tak, ako tvrdil, teda na pošte a o deň skôr.

Súd vyslovil názor, že v tomto prípade mali vnútroštátne súdy tiež zistiť, kedy bola zásielka odoslaná sťažovateľovým advokátom deň pred uplynutím lehoty doručená súdu a do ktorého spisu patrila. Vnútroštátne súdy tak neurobili, ale akceptovali tvrdenie pracovníčky podateľne okresného súdu, podľa ktorej systém evidencie pošty na súde takéto zistenie neumožňoval. Sťažovateľ v dôsledku rozhodnutia vnútroštátnych súdov nemohol popierať existenciu záväzku, ktorý mu bol platobným odporom uložený. Európsky súd pre ľudské práva preto rozhodol, že **došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prístup k súdu zaručeného článkom 6 ods. 1 Dohovoru.**

Sťažovateľ požadoval sumu 2.000,- EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a sumu 360,- EUR ako náhradu nákladov a výdavkov, ktoré mu vznikli v súvislosti s konaním.

Európsky súd pre ľudské práva priznal sťažovateľovi požadované sumy, nakoľko sa mu tieto nezdali prehnané.

MIKULOVÁ proti Slovenskej republike
rozsudok EŠLP zo 6. decembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 64001/00 podanej proti Slovenskej republike dňa 14. septembra 2000 slovenskou občiankou pani Evou Mikulovou. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namietala, že v konaní o neplatnosť výpovede boli porušené jej práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, konkrétne právo na spravodlivé konanie pred nestranným súdom, právo na prejednanie veci v primeranej lehote a právo na prístup k súdu.

K porušeniu práva sťažovateľky na prístup k súdu malo prísť tým, že Najvyšší súd SR odmietol jej dovolanie pre zmeškanie lehoty na jeho podanie. Dovolanie sťažovateľky smerovalo proti zamietavému rozsudku krajského súdu, ktorý bol sťažovateľke doručený tzv. náhradným spôsobom, t. z. že po tom, ako sa zásielku obsahujúcu rozsudok nepodarilo doručiť právnomu zástupcovi sťažovateľky, bola uložená na pošte, o čom bol právny zástupca upovedomený. Keďže ten si zásielku v stanovenej lehote nevyzdvihol, bola považovaná za doručenú. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že dovolanie podala včas a že v jej prípade neboli splnené podmienky pre náhradné doručenie, pretože jej právny zástupca nemohol zásielku prevziať z objektívnych príčin.

Rozsudkom zo 6. decembra 2005 Európsky súd pre ľudské práva odmietol sťažovateľkine sťažnosti na porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote a na spravodlivé konanie ako zjavne nepodložené. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa zamedzenia prístupu sťažovateľky k súdu mal Súd za to, že záver najvyššieho súdu, že odvolací rozsudok bol sťažovateľke doručený náhradným spôsobom dňa 7. augusta 1999 a v rovnaký deň nadobudol i právoplatnosť, nemožno v okolnostiach prípadu považovať za opodstatnený. Na základe tohto záveru najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky zamietnuté ako podané po zákonom stanovenej lehote, v dôsledku čoho nebolo najvyšším súdom preskúmané meritum prípadu. Súd preto rozhodol, že sťažovateľkino právo na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru bolo porušené.

Sťažovateľka požadovala, aby jej bola priznaná náhrada škody vo výške 15 521 EUR, náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 7 772 EUR a náhrada nákladov a výdavkov, ktoré jej vznikli v súvislosti s konaním, vo výške 1 490 EUR. Európsky súd pre ľudské práva priznal sťažovateľke 4 000 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a 285 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Zvyšok jej nárokov zamietol.

GÁBRIŠKA proti Slovenskej republike
rozsudok z 13. decembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 3661/04 podanej proti Slovenskej republike slovenským štátnym občanom, pánom Stanislavom Gáabriškom, dňa 8. januára 2004. Sťažovateľ namietal, že dĺžka konania, týkajúca sa dlhu sťažovateľa, bola nezlučiteľná s požiadavkou „primeranej lehoty“, obsiahnutej v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Dňa 20. augusta 2004 Súd rozhodol o oznámení sťažnosti a o tom, že bude v rovnakom čase posudzovať prijateľnosť a podstatu sťažnosti.

Vo februári 1999 podal bytový podnik návrh na vydanie platobného rozkazu proti sťažovateľovi o zaplatenie peňažnej sumy, ktorú mu tento údajne dlžil za nájomné a poskytované služby. V máji 1999 Okresný súd Bratislava III návrhu vyhovel a vydal platobný rozkaz, ktorým sťažovateľa zaviazal, aby navrhovateľovi zaplatil približne 1.000,- EUR. V júni 1999 podal sťažovateľ proti platobnému rozkazu odpor. V zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku mala byť preto vec prejednaná súdom prvého stupňa. V októbri 2000 žalobca rozšíril svoju žalobu proti sťažovateľovi. V marci 2003 okresný súd ustanovil znalca a požiadal ho o predloženie znaleckého posudku. V decembri 2003 dal sudca príkaz kancelárii súdu, aby doručila spis znalcovi. Znalec predložil súdu znalecký posudok vo februári 2004. V máji 2004 okresný súd rozhodol o znalečnom. V júni 2004 predložil sťažovateľ svoje vyjadrenie k znaleckému posudku. V septembri 2004 a v októbri 2004 sa uskutočnili pred okresným súdom pojednávania. Pojednávanie vytýčené na december 2004 bolo odročené. V máji 2005 sťažovateľ informoval Súd, že v konaní nedošlo k žiadnemu posunu.

V marci 2003 podal sťažovateľ sťažnosť na dĺžku konania na ústavný súd. Okrem iného požadoval 800.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy. V auguste 2003 ústavný súd dospel k záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov bolo porušené a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov. V rozhodnutí bolo uvedené, že okresný súd nekonal od 15. júna 1999 do 28. januára 2000, čo je viac ako sedem mesiacov, a tiež od 9. októbra 2000 do 27. marca 2003, čo je viac ako dvadsaťdeväť mesiacov. Ústavný súd zamietol sťažovateľovu žiadosť o priznanie primeraného zadosťučinenia poznamenajúc, že sťažovateľ svojím správaním výrazne prispel k vzniku sporu a predĺženiu konania, pretože neplatil pravidelne príslušné sumy a bytový podnik musel kvôli tomu rozšíriť svoj žalobný návrh. Ústavný súd okresnému súdu nariadil, aby uhradil sťažovateľovi trovy, ktoré mu vznikli v konaní pred ním.

Súd súhlasil s názorom ústavného súdu, že v konaní došlo k neprimeraným prieťahom pripísateľným okresnému súdu. Čo sa týka obdobia, ktoré nebolo posudzované ústavným súdom, Súd poznamenal, že znalcovi, ktorý bol ustanovený v marci 2003, bol spis doručený v decembri 2003 a po tom, ako bolo odročené pojednávanie vytýčené na 2. december 2004, zjavne nedošlo minimálne 5 mesiacov zo strany okresného súdu k posunu v konaní. Súd tiež vzal do úvahy záver ústavného súdu, podľa ktorého došlo k predĺženiu konania tým, že sťažovateľ neplatil pravidelne príslušné sumy, v dôsledku čoho navrhovateľ musel zmeniť žalobný návrh. Po preskúmaní všetkých predložených materiálov, Súd dospel k záveru, že v predmetnom prípade bola dĺžka konania neprimeraná a nespĺnila požiadavku „primeranej lehoty“. Preto bol článok 6 ods. 1 porušený.

Sťažovateľ požadoval 1.000.000,- Sk ako náhradu za nemajetkovú ujmu a 59.750,- Sk ako náhradu za náklady a výdavky vynaložené v konaní pred Súdom. Súd priznal sťažovateľovi náhradu z titulu nemajetkovej ujmy vo výške 3.800,- EUR a 1.200,- EUR za náklady a výdavky.

VUJČÍK proti Slovenskej republike rozsudok z 13. decembra 2005

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 67036/01 proti Slovenskej republike podanej slovenským štátnym občanom, pánom Antonom Vujčíkom, dňa 30. novembra 2000. Sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku pre porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru, konkrétne práva na spravodlivé konanie a práva na prejednanie veci v primeranej lehote, pričom tvrdil, rozhodnutia vnútroštátnych súdov boli svojvoľné a že dĺžka súdneho konania bola prehnaná.

Ďalej žaloval Slovenskú republiku pre porušenie čl. 13 Dohovoru, teda práva na účinný prostriedok nápravy pred národným orgánom. K zásahu do jeho uvedených práv malo dôjsť v konaní o výživnom vedenom Okresným súdom Košice I a Krajským súdom v Košiciach, v ktorom jeho syn žiadal o určenie vyživovacej povinnosti svojmu otcovi, sťažovateľovi. Konanie trvalo viac ako 9 rokov a dva mesiace a skončilo rozsudkom, ktorým bol sťažovateľ zaviazaný platiť svojmu synovi výživné.

Vo vnútroštátnom konaní o určenie vyživovacej povinnosti vystupoval sťažovateľ ako odporca. Navrhovateľom bol jeho syn, v tom čase už plnoletý, ktorý v auguste 1992 podal návrh na zvýšenie výživného z dôvodu, že jeho životné náklady sa zvýšili po tom, čo začal študovať na univerzite. Dňa 10. mája 1993 Okresný súd Košice I nariadil sťažovateľovi platiť na svojho syna 1.200,- Sk mesačne, a to od 1. septembra 1992. Sťažovateľ sa odvolal. Dňa 30. septembra 1993 Krajský súd v Košiciach zrušil prvostupňový rozsudok v rozsahu, v ktorom ho sťažovateľ napadol a vec vrátil prvostupňovému súdu. Dňa 26. novembra 1998 Okresný súd Košice I vyniesol nový rozsudok, ktorým nariadil sťažovateľovi platiť na syna 1.200,- Sk mesačne, a to od 14. septembra 1992; ďalej povolil sťažovateľovi zaplatiť dlh za obdobie od 14. septembra 1992 do 30. novembra 1998 v mesačných splátkach vo výške 5.000,- Sk. Dňa 29. marca 1999 vydal Okresný súd Košice I dopĺňujúci rozsudok, ktorým zamietol nárok navrhovateľa v rozsahu, v ktorom sa týkal obdobia od 1. do 13. septembra 1992. Sťažovateľ sa odvolal. Dňa 27. septembra 1999 Krajský súd v Košiciach potvrdil prvostupňový rozsudok v časti nariaďujúcej sťažovateľovi platiť na syna 1.200,- Sk mesačne, pričom mal za to, že tento záväzok sa vzťahuje na obdobie od 14. septembra 1992 do 31. augusta 1999. Príslušný výrok rozsudku nadobudol právoplatnosť dňa 23. novembra 1999. Krajský súd ďalej zrušil prvostupňový rozsudok vo výroku týkajúcom sa platenia dlžných súm a trov konania, pretože mal za to, že pre rozhodnutie vo veci bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie; vec v tejto časti vrátil prvostupňovému súdu. Dňa 9. februára 2001 Okresný súd Košice I vyniesol rozsudok, ktorým uložil sťažovateľovi zaplatiť synovi za obdobie od 14. septembra 1992 do 31. augusta 1999 dlžnú sumu vo výške 82.880,- Sk, pričom sťažovateľovi povolil platiť mesačné splátky vo výške 5.000,- Sk. Sťažovateľ i navrhovateľ sa odvolali. Dňa 22. októbra 2001 Krajský súd v Košiciach potvrdil rozsudok z 9. februára 2001. Príslušný výrok rozsudku nadobudol právoplatnosť dňa 30. januára 2002

Súd vo svojom rozsudku vyhlásil časť sťažnosti týkajúcu sa údajnej nespravodlivosti konania a toho, že nemal v tomto smere k dispozícii účinný vnútroštátny prostriedok nápravy za zjavne nepodloženú. Pokiaľ ide o časť sťažnosti týkajúcu sa priesťahov v konaní, Súd nepovažoval celkovú dĺžku konania za zlučiteľnú s požiadavkou primeranej lehoty a vyhlásil, že došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Vo vzťahu k časti sťažnosti týkajúcej sa porušenia práva na vnútroštátny prostriedok nápravy vo vzťahu k priesťahom v konaní, Európsky súd pre ľudské práva s poukazom na existenciu ústavnej sťažnosti vyhlásil, že nepovažuje za potrebné zaoberať sa touto námietkou.

Sťažovateľ požadoval sumu 3 milióny Sk ako náhradu údajnej nemajetkovej ujmy. Európsky súd pre ľudské práva mu priznal z tohto titulu 4.500,- EUR a zvyšok jeho nároku zamietol.